

REGENERACE AREÁLU LÁZNÍ SEDMIHOREK V ČESKÉM RÁJI

diplomní projekt

Fakulta architektury
České vysoké učení technické v Praze

Ateliér Efler- studio vernakulární architektury
Ústav památkové péče

ZS 2020/2021

vypracovala: Bc. Tereza Horáková

vedoucí práce: Ing. arch. Tomáš Efler

Poděkování

Především patří velké poděkování mému vedoucímu práce Ing. arch. Tomášovi Eflerovi za odborné vedení práce a povzbuzování během diplomové práce. Dále děkuji Ing. arch. Tomášovi Tomsovi a Ing. arch. Martinovi Stočesovi za konzultace. Děkuji své rodině a přátelům za velikou podporu během studií. Děkuji také Ing. Vladimírovi Vokatému za odbornou konzultaci a Ing. Michalovi Bedrníkovi za technickou podporu v programu Allplan. Děkuji panu Novákovi a panu Zukalovi za poskytnutí podkladů, informací a prohlídky areálu.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Bc. Tereza Horáková

datum narození: 23.8.1995

akademický rok / semestr: 2020/2021 ZS

obor: Architektura a urbanismus

ústav: 15114 / Ústav památkové péče

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Tomáš Efler

téma diplomové práce:

Regenerace areálu lázní Sedmihorek v Českém ráji

Regeneration of the Sedmihorky spa complex in the Bohemian Paradise

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Diplomová práce se bude zabývat areálem bývalých lázní Sedmihorek v Českém ráji. Sedmihorky byly kdysi věhlasnými lázněmi, navštěvovanými českými i zahraničními známými osobnostmi. Lázně vzkvétaly v 19. století, za doby Antonína Šlechty, zakladatele těchto lázní. S válkami a s pozdější změnou majitelů lázně postupně začaly upadat. Dnes je již lázeňský areál nevyužívaný a postupně chátrá. Svým umístěním, v centrální části Skaláku, v srdci Českého ráje, nese areál veliký potenciál pro znovuoobnovení lázní nebo nalezení nové funkce, která přiláká turisty i místní obyvatele z okolí.

Úkolem bude návrh nového využití areálu pro rekreaci. Diplomní projekt se bude zabývat novým využitím jednotlivých budov areálu a jejich vhodnou architektonickou úpravou či případně přestavbou a zároveň úpravami venkovních prostranství areálu a jeho bezprostředního okolí.

2/ jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Nové řešení rekreačního areálu bude zahrnovat prostory pro ubytování, stravování a pořádání kulturních a společenských akcí. V návrhové části diplomové práce bude řešeno využití jednotlivých budov v areálu, jejich stavební úpravy případně přestavba či demolice, a součástí bude návrh úprav venkovních prostranství areálu. Bude řešena dopravní obslužnost, parkování, návaznosti na turistické trasy a zásobování.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Výsledkem diplomové práce bude návrh řešení areálu na úrovni studie.

Předběžný rozsah diplomové práce:

Část návrhová

- Výkres širších vztahů (1:1000-1:2000)
- Situační výkres (1:500-1:1000)
- Dokumentace návrhu: půdorysy, řezy, pohledy (1:200)
- Dokumentace návrhu vybraného architektonického detailu

- Vizualizace nebo zákresy do fotografií (exteriér, interiér)
- Průvodní zpráva v obvyklém rozsahu

Obsah, rozsah, počty a měřítka výsledných výkresů budou upřesněny po dohodě s vedoucím práce v průběhu zpracování diplomové práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Fyzický model, měřítko 1:200-1:500

Měřítko modelu bude upřesněno po dohodě s vedoucím práce v průběhu zpracování diplomové práce.

Datum a podpis studenta

5.10.2020 *Horáková*

Datum a podpis vedoucího DP

5.10.2020 *T. Efler*

Datum a podpis děkana FA ČVUT

27-10-2020 *Yy*

registrováno studijním oddělením dne

5.10.20 *Lo*

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Tereza Horáková
AR 2020/2021, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) REGENERACE AREÁLU LÁZNÍ SEDMIHOREK V ČESKÉM RÁJI

(AJ) REGENERATION OF THE SEDMIHORKY SPA COMPLEX IN THE BOHEMIAN PARADISE

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce:	Ing. arch. Tomáš Efler	Ústav: 15114/ Ústav památkové péče
Oponent práce:	Ing. arch. Tomáš Kocourek	

Klíčová slova (česká):	lázně, Sedmihorky, Český ráj, regenerace, obnova, areál

Anotace (česká):	Tématem diplomové práce je regenerace areálu lázní Sedmihorek v Českém ráji. Cílem návrhu je nové využití areálu pro rekreaci. Diplomní projekt se zabývá novým využitím jednotlivých budov areálu a jejich vhodnou architektonickou úpravou či případně přestavbou a zároveň úpravami venkovního prostranství areálu.

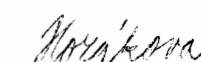
Anotace (anglická):	The topic of the diploma thesis is the regeneration of the Sedmihorky spa complex in the Bohemian Paradise. The aim of the proposal is a new use of the area for recreation. The diploma project deals with the new use of individual buildings of the complex and their suitable architectural modification or eventual reconstruction and at the same time modifications of the outdoor area of the complex.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 5. 1. 2021

podpis autora-diplomanta

OBSAH

ÚVOD	12-13
ANALYTICKÁ ČÁST	
Analýza lokality	14-19
Kdysi a nyní	20-21
Historické mapy a ortomapy	22-23
Historické fotografie	24-27
Fotografie stávajícího stavu	28-33
GRAFICKÁ ČÁST	
Průvodní zpráva	34-39
Situace areálu s půdorysem parteru	40-41
Půdorysy	42-49
Pohledy, řezy	50-53
Architektonický detail	54-55
Vizualizace	56-69
ZÁVĚR	70-71
ZDROJE	72-73

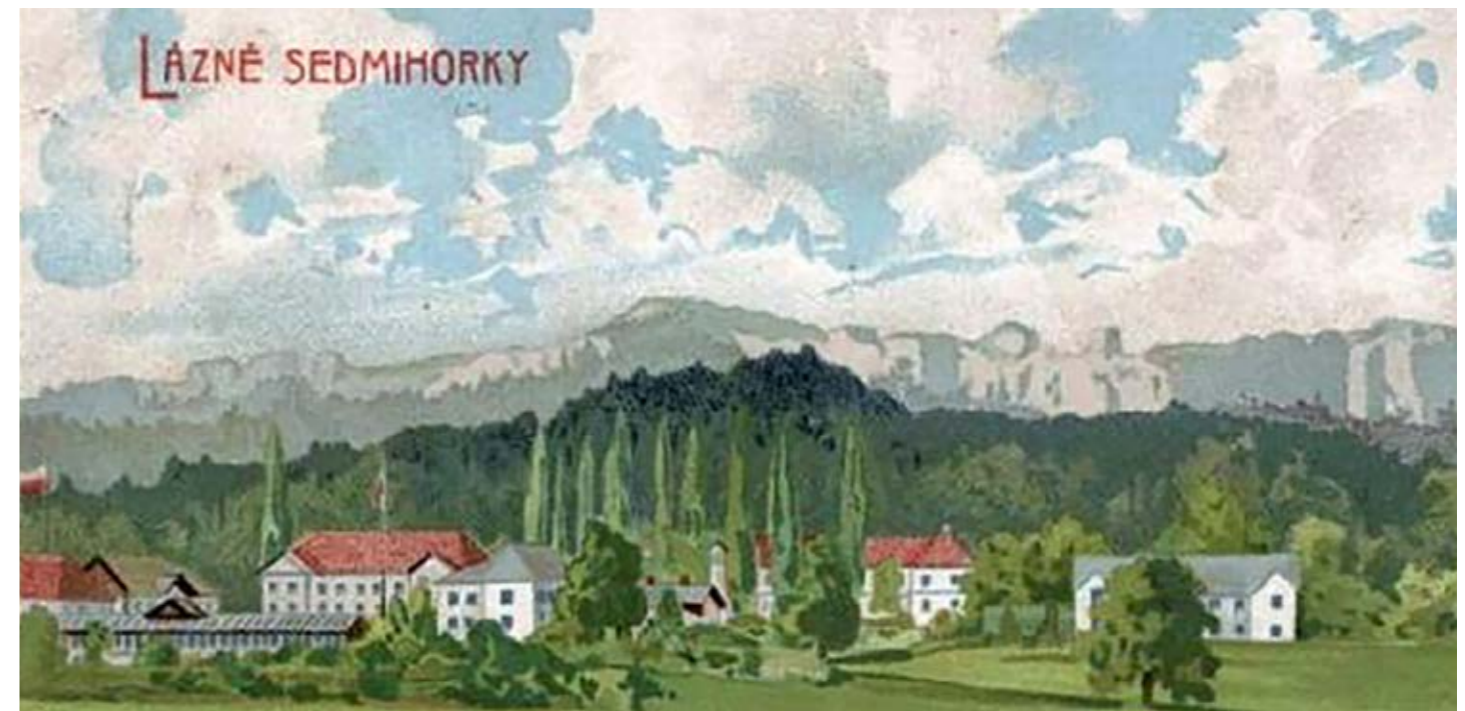
Pro diplomovou práci posloužil jako podklad diplomní seminář vypracovaný v letním semestru. Vybrané části jsou použity v této navazující práci. Diplomní seminář, pomocí analýz a hledání podobných příkladů v tuzemsku ale i v zahraničí, mi pomohl lépe uchopit práci s areálem lázní a tím lépe dojít k nové náplni bývalých Lázní Sedmihorek. Shromáždění dobových fotografií, skic, výkresů, ale i nezrealizovaných návrhů bylo nepochybně vodítko pro budoucí návrh, jak naložit s areálem ale i ponaučení se z chyb z tehdejší doby a vyvarování se z nevhodných zásahů do takto kdysi krásného, funkčního areálu.

Na začátku této práce jsem si dala za cíl vytyčení náplně areálu a jednotlivých funkcí budov. Zamyslet se nad tím, které budovy stojí za zachování, včetně jejich případných korektur, které objekty jsou naopak vhodné k odstranění a eventuálně jejich nahrazení novostavbou. To vše vnést do nového návrhu.

Z diplomového semináře vyplývá téma hledání uchopení areálu jako celku. Návrat do minulosti? Hledání něčeho nového, nevyzkoušeného nebo naopak osvědčeného?

Lázně Sedmihorky se nacházejí v samotném středu Skaláku, který je součástí CHKO Český ráj. Sedmihorky jsou nejstarším vodoléčebným ústavem v Čechách. Lázně byly založeny v roce 1841 Antonínem Šlechtou. Lečilo se zde studenou vodou a vzduchem po vzoru metod Vincence Priesnitze. Sedmihorské lázně byly velmi navštěvované a pišnily se pobytem známých osobností, i z ciziny, jako byli například Eliška Krásnohorská a Jan Neruda.

V roce 1914 musel odstoupit poslední lékař kvůli vyhlášení mobilizace. Za socialismu areál fungoval pod hlavičkou ROH jako ubytování v hlavní sezóně. Po revoluci lázně několikrát změnili majitele a v dnešní době již několik let nefungují a stále chátrají. Komplex budov bývalých lázní čeká na záchranu, obnovení života a jeho oblíbenosti. Už pro svoje umístění v samotném centru Českého ráje, klenotu naší Vlasti, má veliký potenciál na vzkříšení slávy tohoto místa.

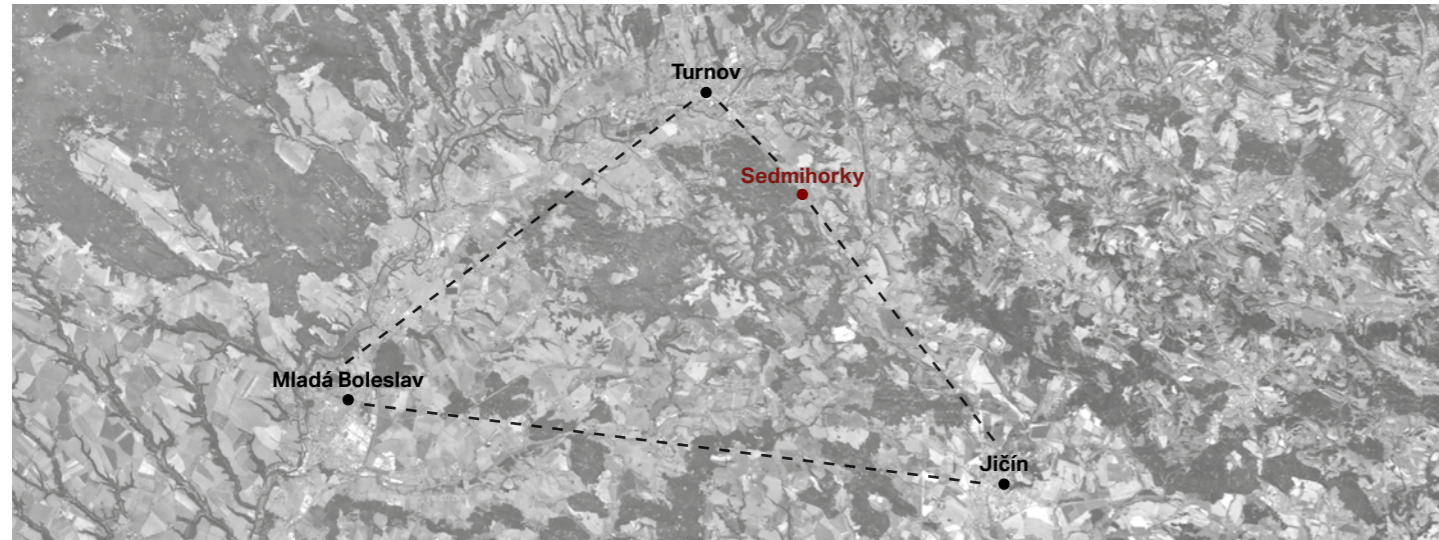

Pohled na areál Sedmihorek, r. 1901 [1]

Základní údaje

Areál lázní Sedmihorek leží uvnitř pomyslného trojúhelníku měst Mladá Boleslav - Jičín - Turnov. Sedmihorky jsou částí obce Karlovice. Od samotných Karlovic jsou vzdálené 1 km. Karlovice se nachází 5 km od města Turnov na silnici spojující města Turnov a Jičín. Sedmihorky jsou vzdálené 60 minut od Prahy a kolem 30 minut od Liberce.

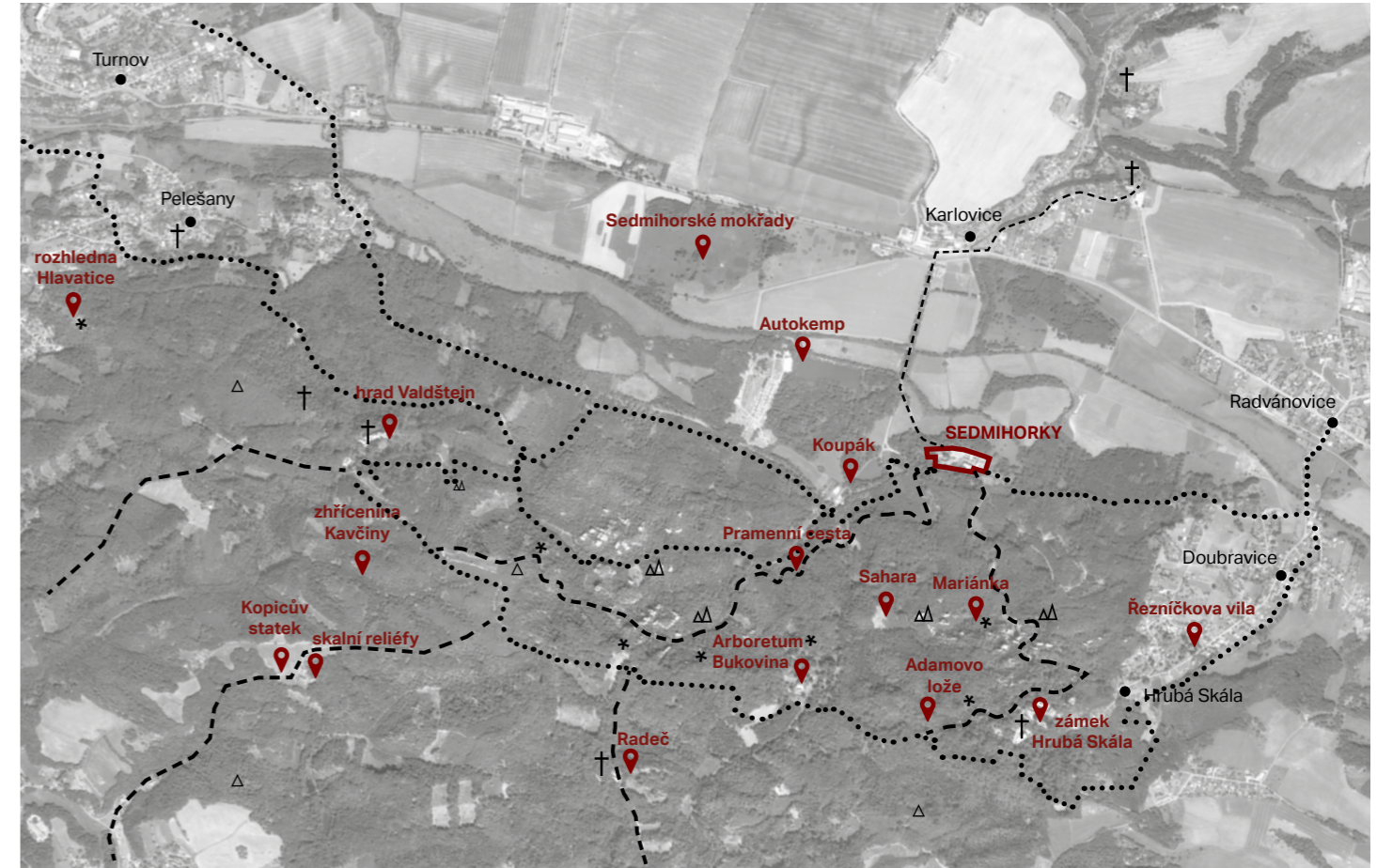
Lázně Sedmihorky jsou součástí CHKO Český ráj. Areál hraničí s Přírodní rezervací Hruboskalsko. Z velké části je obklopen vzrostlým lesem. Ze silnice vedoucí z Turnova na Jičín lze spatřit střechy budov vyčnívající mezi korunami stromů. Z areálu vede Agrova stezka, na které leží cesta Pramenní, na nichž je několik pramenů, které dříve zásobovaly lázně Sedmihorky.

kraj: Liberecký
okres: Semily
katastrální území: Karlovice
Počet obyvatel části obce: 133 (2011)
nadmořská výška areálu: 275m. n. m.
založení lázní: 1839
počet kulturních památek: 1
výměra areálu: 1 ha
počet budov v areálu: 9

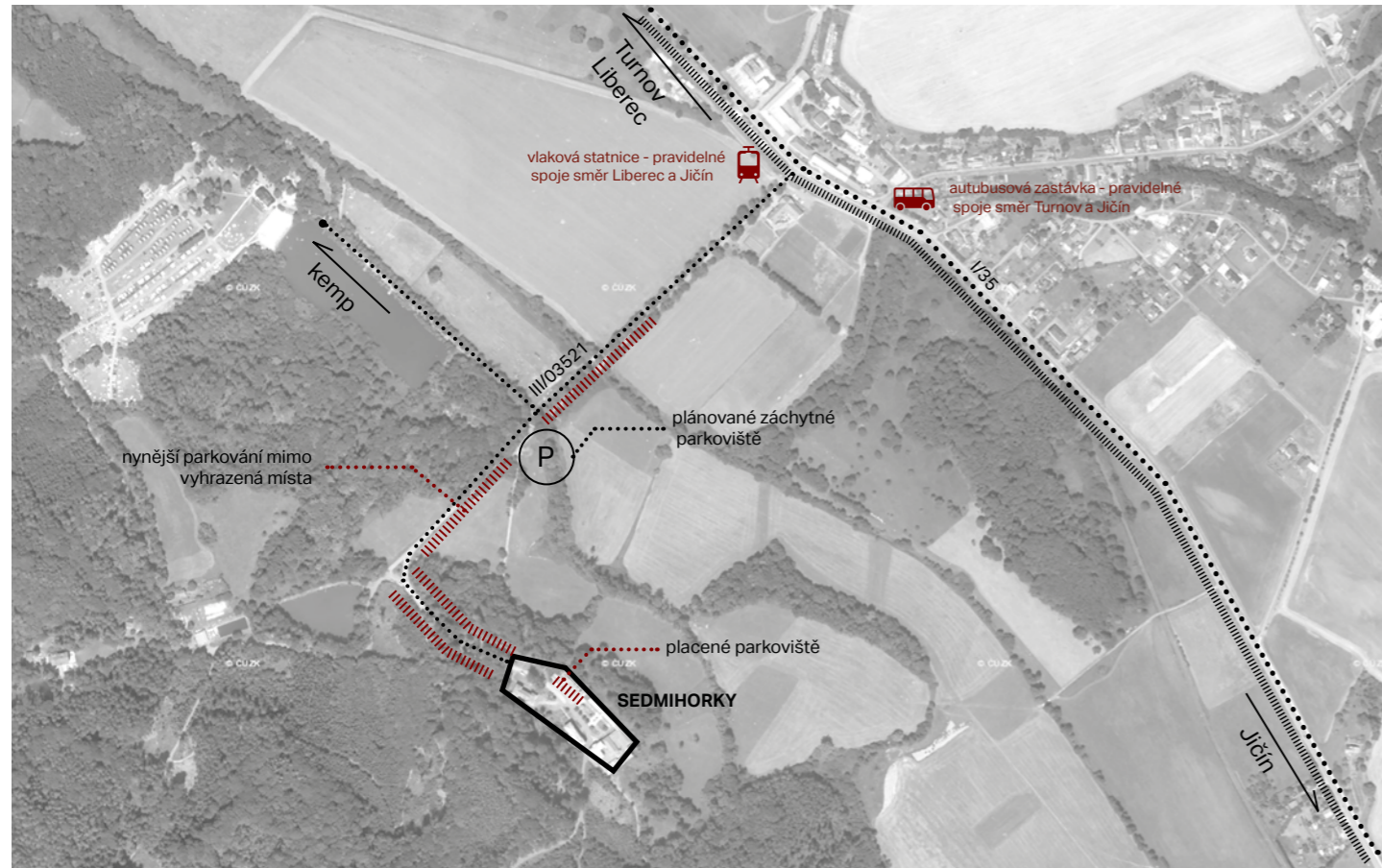

Turistické cíle v okolí

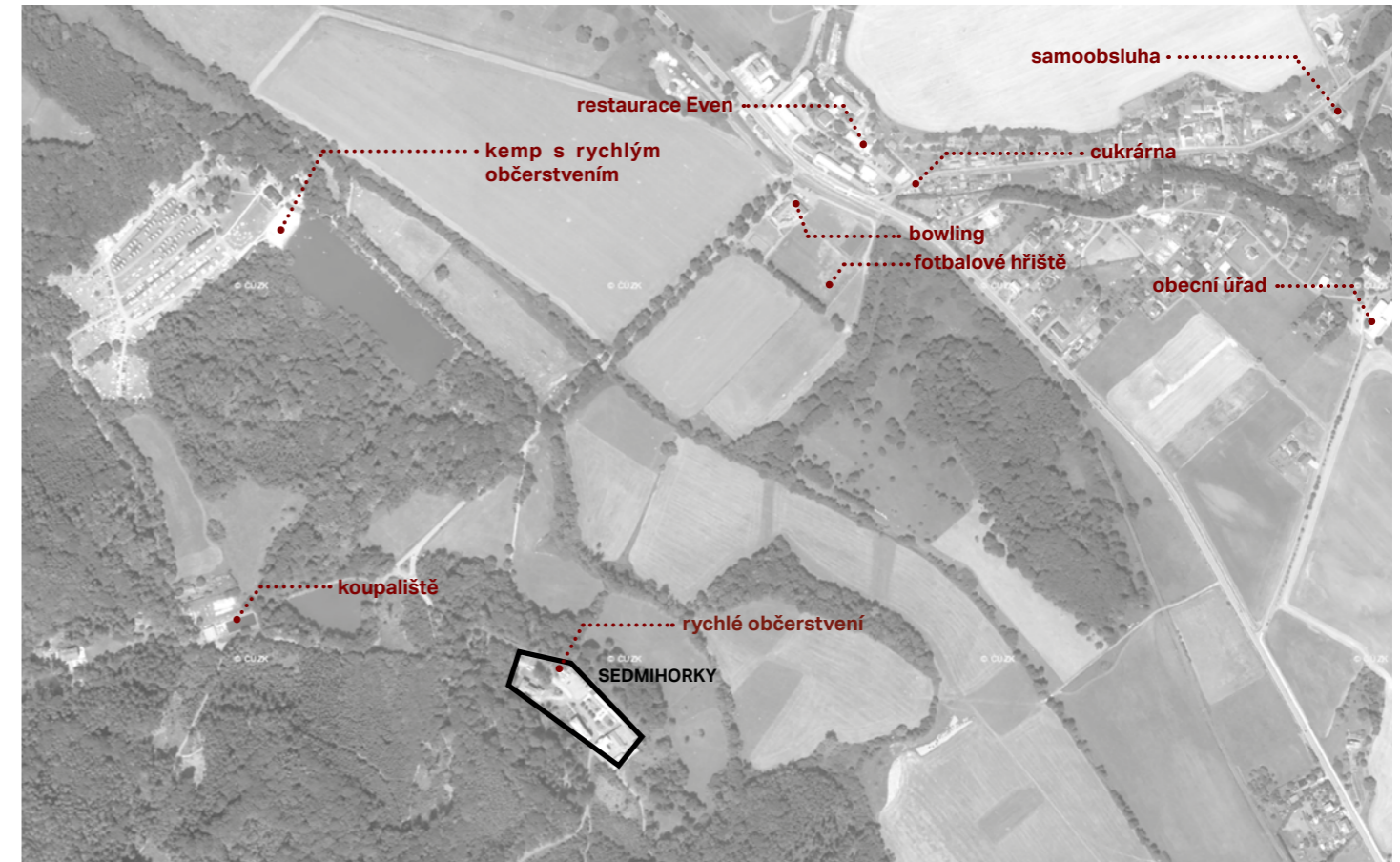
	< 1,0 km <10 min	2,0 km 25 min	4,0 km 50 min	6,0 km 1:20 hod	8,0 km 1:40 hod
PĚŠKY	Kemp Sedmihorky Koupák Osudová	Cintorín Mariánská vyhlídka Bukovina zámek Hrubá Skála	Kopicův statek hrad Valdštejn Radeč	Věžické údolí Vyskeř Kacanovy Turnov	Rokytnický rybník zhřícenina Kozlov Dlaskův statek
NA KOLE	< 5,0 km <20 min	10 km 40 min	15 km 1:00 hod	20 km 1:40 hod	30 km 2:30 hod
	zámek Hrubá Skála dětský areál Šťastná Země Turnov	Trosky Nebákov Kozákov	Klokočské skály Malá Skála hrad Kost zámek Sychrov	zámek Humprecht Příhrázské skály Lomnice nad Popelkou Prachovské skály	vodní nádrž Mšeno Jičín Ještěd

Dopravní dostupnost

LÁZNĚ	300 m 5 min	1,0 km 15 min	1,1 km 17 min	4,9 km 1:10 hod	6,2 km 1:30 hod
	záchytné parkoviště	autobusová zastávka Karlovice- Sedmihorky	vlaková zastávka Karlovice- Sedmihorky	vlaková zastávka Turnov- město	autobusové nádraží Turnov
AUTEM	5,7 km 7 min	31 km 30 min	97 km 1:14 hod	20 km 24 min	18 km 26 min
	Turnov	Liberec	Praha	Jičín	Semily
VLAKEM	5 km 11 min	31 km 38 min	107 km 2:14 hod	25 km 39 min	26 km 46 min
	Turnov	Liberec	Praha	Jičín	Semily
BUSEM	6 km 10 min	32 km 43 min	127 km 2:13 hod	19 km 31 min	28 km 60 min
	Turnov	Liberec	Praha	Jičín	Semily

Občanská vybavenost

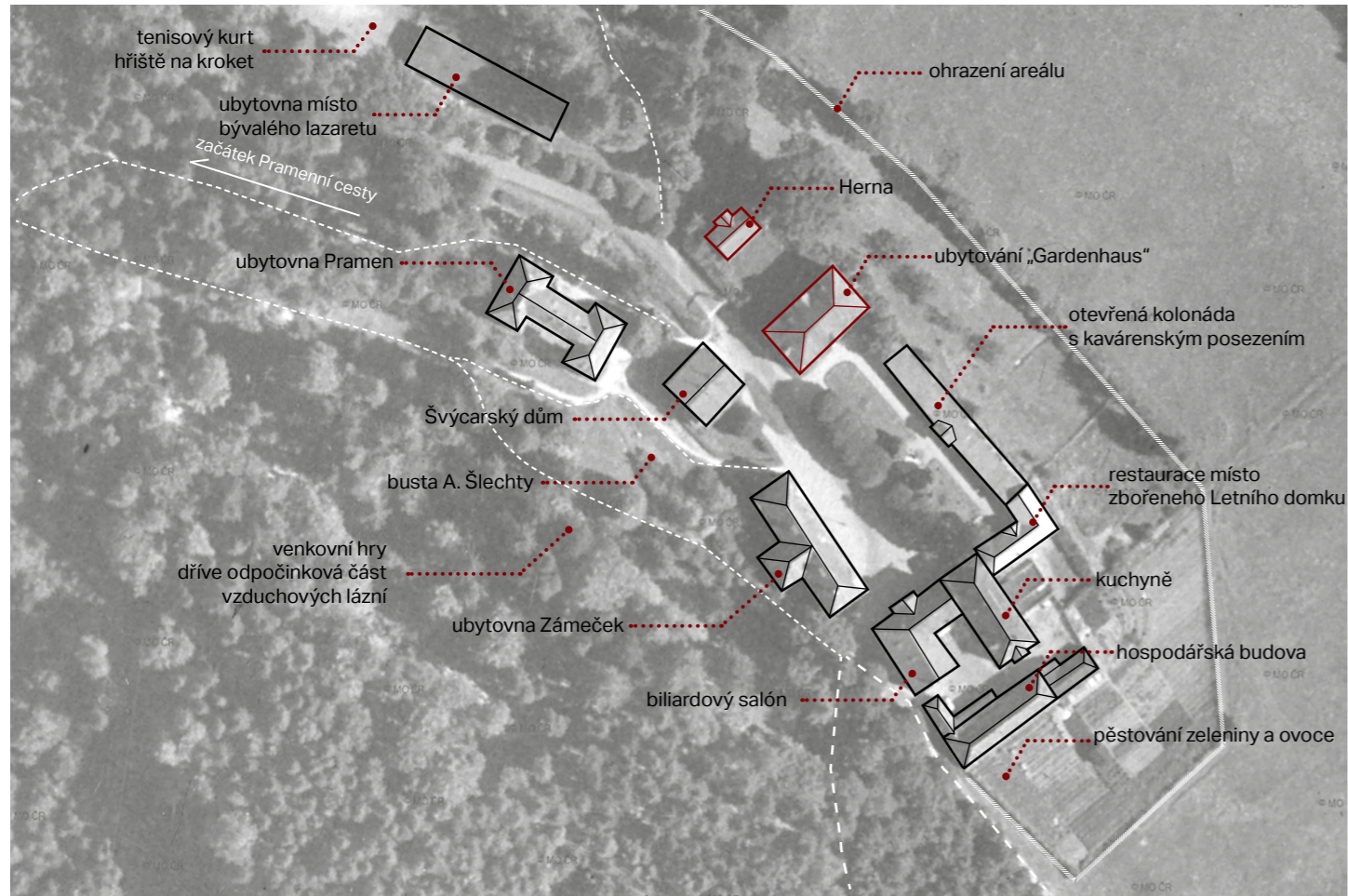

LÁZNĚ	600m	900m	1,6 km	2,2 km	5,0 km
	hospoda kioskek	restaurace cukrárna	samoobsluha obecní úřad škol	pošta dům pro seniory	obchodní centrum supermarket zimní stadion

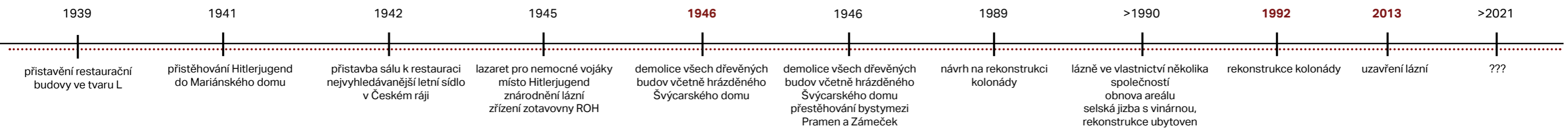
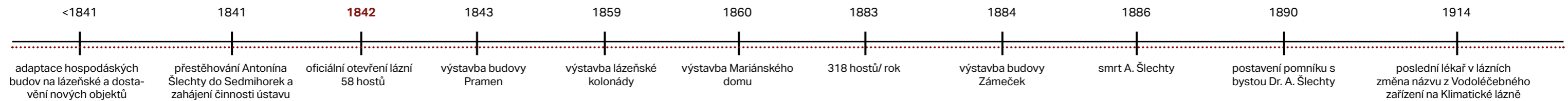
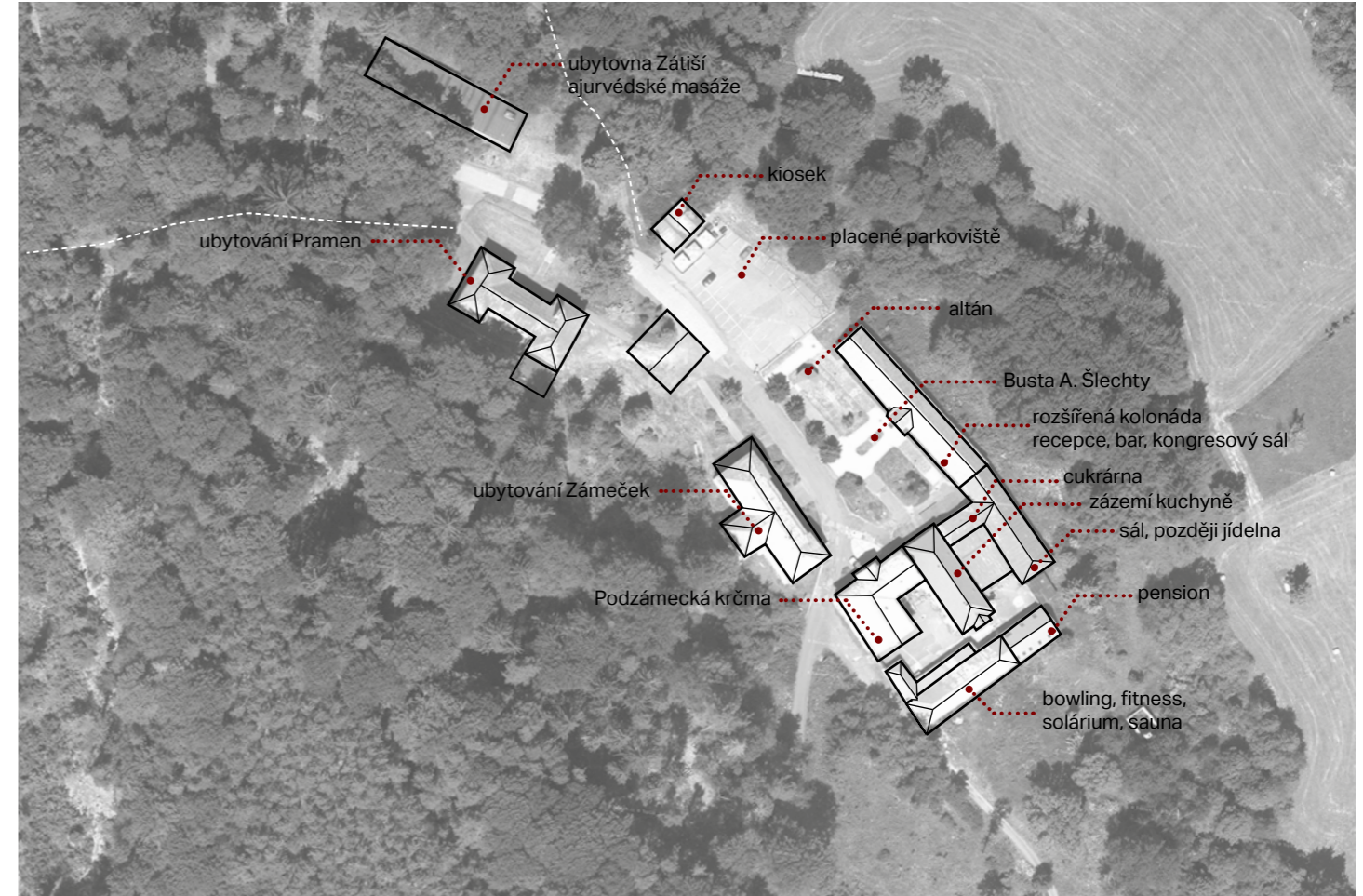
Vybavenost obce Karlovic odpovídá malé vesnici s velmi strohou občanskou vybaveností. V samotné obci je jedna malá samoobsluha, obecní úřad poblíž kostela sv. Jiří, restaurace Even, která nabízí rychlá polední menu a v posledních letech oblíbená poměrně nová cukrárna Sedmihorky. Děti chodí do školky a školy buď do vedlejší vesnice Doubrace nebo dojíždí do města Turnova. Nejbližší pošta je v části obce Radvánovice. Klasický hostinec na vesnici zde není, místo ní slouží místním občanům kiosky v kempu během letní sezóny a občerstvení Koupák na koupališti, která dříve přitahovala hlavně lezce a turisty ze

skal, která dříve přitahovala hlavně lezce a turisty ze skal. V samotném areálu lázní Sedmihorek je v hlavní sezóně otevřený pouze jeden kioskek s rychlým občerstvením. Sportovní vyžití zde nabízí spíše okolní příroda jako jsou skalní věže, několik rybníků na plavání, cyklostezky pro toulky Českým rájem a hojně provozovaná pěší turistika. Nejbližší možnosti pro další aktivity nabízí město Turnov vzdálené 5 km od Karlovic. V Turnově mimo jiné najdeme letní kino, kulturní centrum, divadlo a muzeum. Turnov nabízí menší obchodní centra, supermarkety a kamenné obchody všeho druhu.

STAV AREÁLU DO ROKU 1946

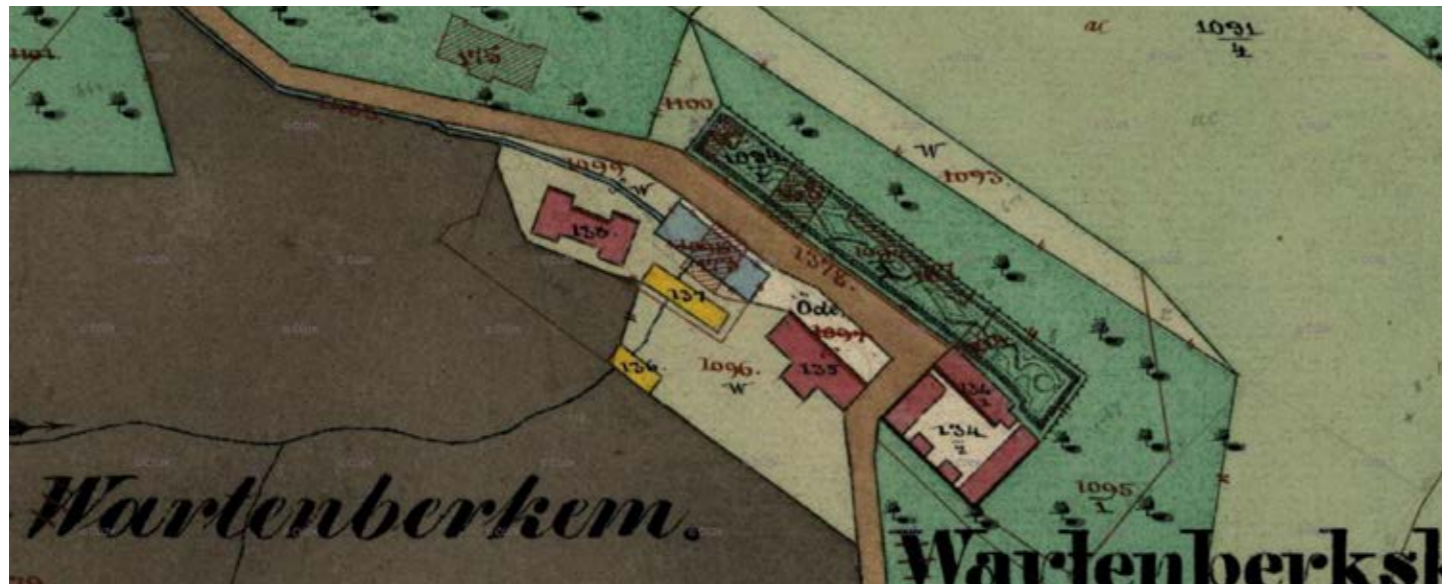

STAV AREÁLU PŘED UZAVŘENÍM

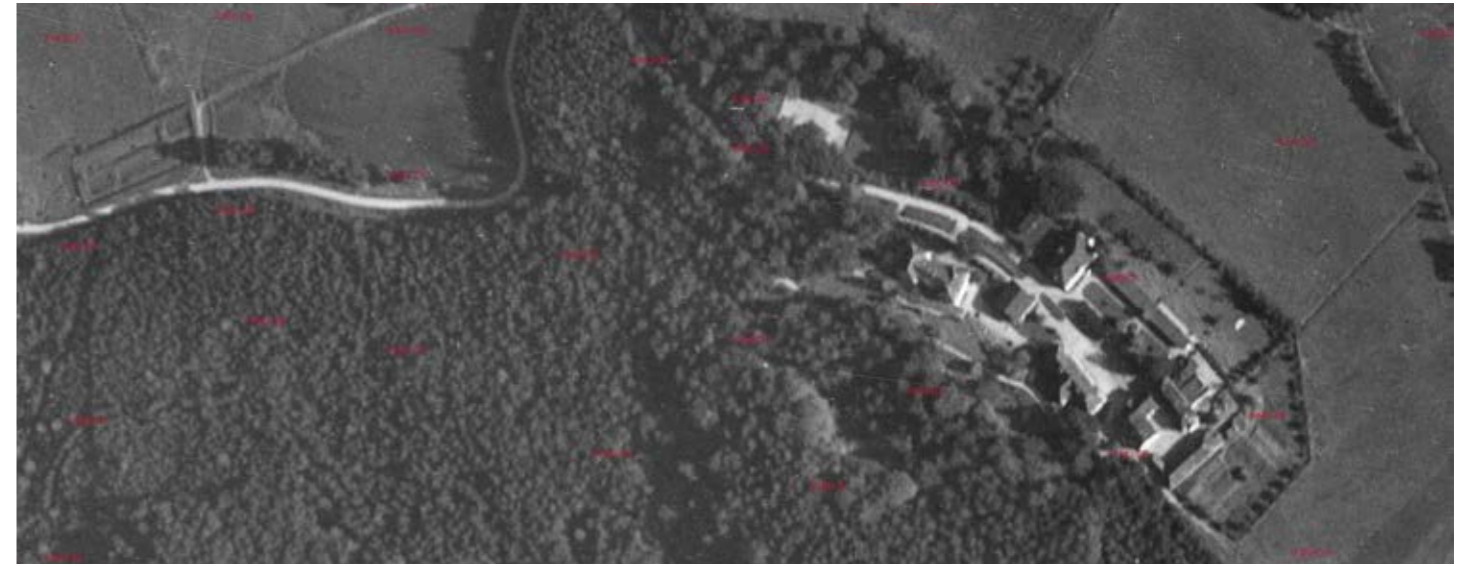
I. vojenské mapování, 1764-1768)

Indikační skica stabilního katastru, 1842

Topografická mapa v systému S-1952, 1961

Letecký měřický snímek, 1938

Letecký měřický snímek, 1946

Letecký měřický snímek, 2002

Vlevo Zámeček, za ním Švýcarský dům, r. 1905 [2]

Pohled na budovu bývalé restaurace, vpravo Zámeček, r. 1915 [3]

Kolonáda se Zahradním domem, r. 1906 [4]

Kolonáda během času oběda, kolem r. 1930 [5]

Pohled na celý areál z dnešní silnice I/35 a s vyčnívajícími věžemi Skaláku, kolem r. 1970 [6]

Pohled z venkovní terasy na altán, vpravo kolonáda ještě před její rekonstrukcí, kolem r. 1970 [7]

Pohled od Zámečku na budovu kuchyně (uprostřed) a cukrárny (vlevo), kolem r. 1970 [8]

V popředí parkoviště místo Zahradního domu, v pozadí ubytovna Pramen, kolem r. 1970 [9]

Pohled od budovy kuchyně na Zámeček a stopy parkových úprav z minulé doby

Kolonáda po její rekonstrukci z r. 1992, vpravo altán z doby ROH

Pohled na areál z cesty od kempu, po levé straně kiosky a přiléhající asfaltová plocha pro automobily

Bývalá budova lazaretu sloužící dnes pro občasně přespání

Severní fasáda kuchyně s nevhodnými okenními otvory v přízemí

Dveře propojovacího krčku restaurace a kuchaně

Výsek východní fasády hospodářské budovy

Propojovací krček mezi restaurací a budovou kuchyně

Vnitřní dvůr, pohled na přístavek salónku a sálu, vlevo garáže

Otevřený kiosek s cedulemi

Výsek jižní fasády hospodářské budovy

Přístavek pensionu, pohled ze dvora

Bývalá hospodářská budova s přístavkem

Výsek jižní fasády hospodářské budovy

Zámeček s restaurací

Pohled od dveří restaurace na kolonádu a rohové napojení bývalé cukrárny

Přístavba kotelny k budově Pramen

Zídka nad budovou Pramen

Výsek jižní fasády kolonády

Betonová dlažba před kolonádou

Pohled od Prameny k areálu

Parkoviště místo bývalého Zahradního domu

Budova ubytovny Zátíší

Asfaltová plocha před budovou restaurace

1. Identifikační údaje

- 1.1. Název stavby: Regenerace areálu lázní Sedmihorek v Českém ráji
- 1.2. Místo stavby: Sedmihorky, část obce Karlovice
- 1.3. Katastrální území: 663328
- 1.4. Okres: Semily
- 1.5. Kraj: Liberecký
- 1.6. Projektant: Bc. Tereza Horáková
diplomová práce pod vedením Ing. arch. Tomáše Eflera

2. Základní charakteristika

2.1. Popis lokality

Lázně Sedmihorky leží nedaleko obce Karlovice-Sedmihorky, které jsou vzdáleny 5 km od Turnova, v okrese Semily. Sedmihorky leží na hranici pískovcového skalního města, které je Přírodní památkou Hruboskalsko. Nedaleko odtud vyvěrají prameny zpod skalního města, které z části přispěly při výběru místa pro založení budoucích lázní. V této lokalitě jsou charakteristické sesuvy půdy. Nejvíce patrné svahové pohyby jsou nad areálem lázní. Areál je z veliké části obklopený vzrostlým smíšeným lesem. Zde na Hruboskalsku převládají lesy listnaté a smíšené s převahou buku a dubu. Borové lesy nalezneme na teplých a slunných stanovištích. Pás skal, který se táhne od Vladštejna k Hrubé Skále, skýtá na svých okrajích skal vyhledová místa, na kterých jsou vybudované turistické vyhlídky. Na druhé straně od sklaního města, v údolí, protéká říčka Libuňka, jehož část je pro svoji meandrovitost Přírodní památkou. Od Sedmihorek k říčce Libuňce se rozprostírají dnes velké lány místo tehdejších malých políček, luk a mokřadů. Z krajinnářských kompozic je zde nejvýznamnější dochovalá lipová alej, vedoucí od Sedmihorek k Turnovu (dnešní I/35). Také cesta vedoucí od Kamenného rozcestníku u I/35 do lázní je obklopena lipovou alejí 450m dlouhou.

2.2. Popis areálu

Dnešní areál se skládá z několika budov, dochovalých z různých etap vývoje lázní. Při severní straně areálu stojí jednopatrová budova ubytovny, blíže k areálu pak u lesa dvoupatrová budova Pramen. Na proti přes cestu stojí kiosek. V jižní části lázní nalezneme dvoupatrovou budovu Zámeček, která se svým vstupem tvoří osu společně s bustou A. Šlechty a středem objektu kolonády. Kolonáda stojí po celé délce lázeňského prostranství. Při jihovýchodní straně fasády se napojuje budova cukrárny ve tvaru L, která má k sobě přístavbu sálu a salónku. Budova kolonády a sálu stojí na okraji svahu, na kterém dnes roste náletová zeleň. Budova cukrárny je svou jižní fasádou přilepena na dvoupatrový objekt kuchyně. V pokračující přímce fasád jižně stojí budova restaurace ve tvaru L, která je spojená s kuchyní propojovacím krčkem. Na bývalou hospodářskou budovu je přilepen apendix pensionu situovaný východně od budovy kuchyně. Hospodářská budova spolu s restaurací a hostelem tvoří vnitřní dvůr s možným přístupem z cyklostezky směřující do Doubravic. K areálu také spadá část lesa nad budovami Pramen a Zámeček, zarostlé a travnaté plochy za pensionem a pás pod svahem vedoucí pod kolonádou. Areálem vede z části kamenná a z části asfaltová cesta, která je zároveň značenou cyklostezkou a z části naučnou stezkou Hruboskalsko. Původně byl areál zásoben až šesnácti prameny, které byly svedeny potrubím přímo do areálu lázní. Dnes v areálu vodu z pramenů nenajdeme, pouze památník Antonína Šlechty, ze kterého dříve vytékala voda.

Po pravé straně při východu z areálu směrem na zámek Hrubá Skála stojí pískovcový pomníček Pramen Karla Ferdinanda. Celá plocha areálu je relativně v rovině. V délce kolonády je vcelku zachovalé dělení cest a ploch trávníku. Venkovní prostranství jsou opatřena převážně asfaltem a betonovými dlaždicemi s obrubníky. severozápně navazuje na parkové úpravy asfaltová plocha o rozloze cca 740m² a odděluje ji od části dochovalých parkových úprav betonová zídka obložená kamenem. Před kolonádou blízko zídky je umístěný altán.

2.3. Popis vývoje areálu

Samotný začátek areálu lázní spadá do roku 1841, kdy byla většina stavebních prací dokončena a lékař Antonín Šlechta se na trvalo stěhuje do lázní, do druhého patra budovy s poslední funkcí restaurace. Téhož roku začala zkušební činnost ústavu lázní (tehdy s německým názvem Bad Wartenberg). Ještě před plánováním lázní zde stály původní budovy, které byly přestavěny na budovy lázeňské. Dle kroniky z Karlovic zde byla přemístěna škola z Přáslavic od roku 1830 až do roku 1839, kdy byla znovu přemístěna do Doubravic kvůli zahajujícím pracem na areálu lázní. Dle dochovalých popisů lze považovat budovy obklopující dnešní dvůr za objekty dnes nejstarší. Areál se rozrostl v průběhu dvaceti let o 6 kamenných domů, 5 dřevěných domů a o dřevěnou kolonádu. Po levé straně při našem příchodu do Sedmihorek ze směru od kempu stála, místo dnešní jednopatrové budovy Zátíší, patrová dřevěná omítaná budova s názvem Mariánský dům z roku 1860. Zhruba na místě dnešního kiosku stál malý hrázděný domek zvaný Herna a vedle na ploše dnešního parkoviště dřevěný omítaný Zahradní dům. Mezi objekty Pramen a Zámeček stál patrový hrázděný Švýcarský dům. Výše nad tímto objektem stály směrem do lesa ještě dvě lázeňské budovy, jejichž pravděpodobný vzhled můžeme určit z dochovalých výkresů uložených v archivu Velkostatku Hrubá Skála. Dřevěná kolonáda byla postavena v roce 1859. Tehdy měla pultovou střechu, která byla postavena na dřevěné konstrukci. Směrem do krajiny byla kolonáda zasklena. Uprostřed kolonády byl umístěn pramen Elizabeth. Na místě dnešní cukrárny stál malý dřevěný dům zvaný Letní domek. Sloužil pro administrativu lázní. Dochovalá budova Zámeček, tehdy nazývaná Velký dům, byla největší z objektů. Byl v jejím přízemí umístěn telegrafní a poštovní úřad. Lázeňské prostranství bylo parkově upraveno s bohatou květinovou výzdobou a lavičkami. Uprostřed proti portálu kolonády byl umístěný vodotrysk, později jeho místo nahradila busta A. Šlechty. Po 2. sv. v. byla busta od J. Myslbeka přemístěna mezi pramen a Zámeček, protože původ Šlechty nekorespondoval s tehdejší ideologií. Busta se vrátila na své místo v roce 1992. Největší zásah do celého areálu nastal po roce 1945, kdy byly veškeré budovy srovnány se zemí. Také veliká změna nastala v roce 1992 při rekonstrukci kolonády. Došlo k jejímu rozšíření, zateplení a nahrazení pultové střechy sedlovou. Směrem do areálu byly přidány okenní výplně a severní fasáda s pouze pár okny na toalety ztratila svoji propustnost. Zmizela vzdušnost a výhled do krajiny, na Kozákov.

3. Zadání

Nové řešení rekreačního areálu bude zahrnovat prostory pro ubytování, stravování a pořádání kulturních a společenských akcí. V návrhové části bude řešeno využití jednotlivých budov v areálu, jejich stavební úpravy, případně přestavba či demolice. Součástí bude návrh venkovních úprav prostranství areálu a bude řešena dopravní obslužnost areálu.

4. Stavební program

Náplň areálu navazuje z velké části na jeho předchozí využívání. Hlavní náplní je zde rekreace. Objekty Zámeček a Pramen jsou bez změn funkce a slouží jako ubytování. V bývalé budově restaurace je recepce pro celý areál spolu s kavárnou a občůdkem s regionálními a upomínkovými předměty. Navazující budova, dříve sloužící pro zázemí kuchyně a ubytování zaměstnanců v patře, převzala funkci hostelu. Část bývalého salóňku a baru bude zbourána a na jejím půdorysném umístění bude postavena novostavba se zázemím kuchyně. V návrhu navazující novostavba sálu taktéž stojí na místě bývalého kulturního sálu. Budova kolonády, sloužící jako kongresový sál, recepce a bar v poslední funkci, přebere funkci historicky původní. Část kolonády bude sloužit jako stravovací část. Objekt ubytovny Zátíší podlehe demolici a na jeho místě bude sportovně-rekreační zóna. Objekt pensionu bude zbourán. Budova s fitness bude následovat svou původní funkci hospodářské budovy.

5. Řešení provozu a kapacit

5.1. Objekt Zámeček

Objektu je ponechána původní funkce- ubytování. Zámeček odpovídá kategorii ubytování tříhvězdičkového hotelu. Recepce pro hotelové hosty je společná pro celý areál v budově domu správce. Vstup do objektu je z hlavního prostoru areálu a je umístěn centrálně na fasádě budovy. Vstupní hotelová hala je pojmutá velkoryse. Na ni se kolmo napojuje chodba, ze které jsou jednotlivé vstupy do hotelových pokojů. Přízemí je přístupné bezbariérově. Na konci haly, za jejím křížením s chodbou, je umístěné schodiště, ze kterého jsou přístupné pokoje v patře. Hotel disponuje celkem dvanácti pokoji. Převážnou část tvoří pokoje dvoulůžkové. Celkem jich je osm. V přízemí je jeden dvojlůžkový pokoj zařízen bezbariérově. Boční pokoje jsou třílůžkové a prostornější. Hotel nabízí tři pokoje typu apartmá, které mají oddělenou spací část od obývací.

5.2. Objekt Pramen

V budově Pramen je zachovaná předchozí funkce ubytovací. Pokoje v přízemí jsou pojaty jako ubytování v soukromí. Mají vlastní dva vstupy z bočních stran objektu. Levá část přízemí je bezbariérová. Pokoje zde mají svoji kuchyňku. V přízemí je celkem 5 dvojlůžkových pokojů a jeden bezbariérový. Pokoje v patře jsou přístupné hlavním vchodem po schodišti. Dohromady tu je 5 čtyřlůžkových pokojů s oddělenými ložnicemi. Ze společné chodby je přístupná společná kuchyňka a herna pro děti.

5.2.

Budova správce

Tato budova v minulosti změnila několikrát svoji funkci. V patře umístěný byt správce navazuje na původní funkci, kdy zde bydlel sám A. Šlechta. Mimo byt tu jsou menší kanceláře pro administrativu areálu. Přízemí je umístěna recepce pro hosty, kteří se ubytují z jedné z variant možností ubytování. Recepce zároveň slouží jako turistické infocentrum. Recepční pult navazuje na pult barový. Prostor zde plynule přejímá funkci kavárny. V zadní části je prostor pro prodej místních a regionálních produktů včetně turistických upomínkových předmětů. Budova správce je spojena krčkem s objektem hostelu.

5.3. Objekt hostelu

Vstup pro ubytované je zevnitř dvora. Hosté mají přístup z venkovního areálu a nebo z recepce propojovacím krčkem na dvůr, kde se nachází hlavní vstup do budovy. Přízemí je věnováno pro společné prostory jako je menší společenská místnost, herna pro děti a snídárna. V patře je celkem pět pokojů se sedmnácti lůžky se společnými sprchami a toaletami. V malém výklenku na konci chodby je umístěna malá knihovna a sezení pro případné čtení.

5.4. Objekt novostavby zázemí kuchyně

Objekt stojí na místě staré cukrárny, restaurace. Z původní budovy je zachován sklepní prostor s klenbami a je nově rozšířen. Nová část suterénu slouží pro technické zázemí, zázemí pro zaměstnance a jako sklad pro odpady a obaly, které jsou pak transportovány výtahem do přízemí. Přízemí má část restaurace otočenou do areálu, která je pro hosty přístupná z foyer. Zázemí kuchyně je situováno do dvora. Kuchyně obsluhuje restauraci a sál zároveň. V této novostavbě jsou také umístěné toalety pro hosty.

5.5. Objekt novostavby sálu

Nová budova sálu je propojena s kolonádou pomocí krčku, který je hlavním vstupem pro sál, restauraci a část kolonády. Stavba se dělí na část foyer, ve které je umístěna šatna a vstupuje se do ní z venku propojovacím krčkem. Z foyer jsou vstupy do restaurace, sálu a na toalety. V západní části budovy se nachází zázemí jeviště se šatnami pro účinkující. Vstup účinkujících je uvnitř dvora. Pro transport techniky a kulis je vyhrazená plocha za sálem. Severovýchodní vstup slouží pro účinkující při využívání venkovního amfiteátru.

5.6. Objekt kolonády

Kolonáda je rozdělena na dvě části. Část celá zasklená, navazující na krček, slouží pro další kapacity restaurace, případně se v tomto prostoru může konat výstava apod.. Levá část je pojata jako venkovní, pro sezení v letních měsících, procházení se a kochání se krajinou s dominujícím kopcem Kozákov. Taktéž může sloužit jako zázemí při kulturních, sportovních a jiných akcích. Ve středu kolonády je navracena socha s názvem Pramen Elizabetin. Z této části je možné vstoupit prosklenými dveřmi ven za kolonádu, kde jsou místa pro sezení venku s výhledem do sadu.

5.8.

Hospodářský objekt

Objekt má prostory pro zahradní techniku a skladování. Dále je zde umístěna kolárna a na konci budovy kotelna. V rámci budovy je umožněn průjezd ze dvora na zahradu, se záhony a skleníky.

5.7. Parkování a zásobování

Návrh má za cíl vyčlenit automobilovou dopravu a parkování z areálu. Proto potřebné parkovací kapacity pro krátkodobé, část pro dlouhodobé parkování a bezbariérová stání jsou umístěny na začátku areálu a u budovy Pramen. S další parkovací kapacitou pro dlouhodobé stání a při pořádání větší akce v sálu počítá návrh na záchytném plánovaném parkovišti, které je vzdáleno zhruba 300 m od areálu. Pro zaměstnance je vyhrazeno parkování naproti hospodářské budově. Pro majitele slouží vnitřní dvůr s branou mezi hospodářskou budovou a budovou správce. Zásobování kuchyně je zpřístupněno zadní cestou, vedoucí podél pozemku k sálu, kde je vjezdová brána pro zásobování.

6. Architektonické a stavebně-technické řešení

6.1. Objekt Zámeček

Přízemí Zámečku má zachovalé vysoké klenuté stropy. Objevuje se zde česká placka, na křížení vstupní haly s chodbou. V pokojích jsou nad okny výseče a taktéž jsou pokoje zaklenuty. V návrhu byly odstraněny nevhodné příčky, které půlily okenní výplně v přízemí. Okna budou nahrazena replikami po vzoru původních osmitabulkových oken z 2. pol. 19. století tj. s horním pevnou částí sloupku. Barva omítky bude mít pískové okrový odstín, aby lépe splynula s pískovcovými kvádry.

6.2. Budova správce

Střešní falcovaná krytina bude nahrazena pálenými taškami. Tesařské konstrukce hambalkového krovu budou z části repasovány, jako například repase krokví s profilovým vyřezáváním na jejich koncích. Okna druhého patra budou nahrazena většími okennými otvory s osmi tabulkami, členěné křížově s poutcem a pevnou horní částí sloupku. Otvory budou doplněny o šambrány. Kovové podpěry balkónu budou nahrazeny masivnějšími dřevěnými vzpěry. Jednoduché latě nahradí vyřezávané zdobnější prvky. Nadsvětlík vstupních dveří bude repasován. Chybějící členění bude doplněno o motiv slunce.

6.3 Budova hostelu

Valbová střecha bude pokryta pálenou střešní krytinou. Fasáda bude omítaná vapénnou omítkou v okrovém odstínu. Zachovalá okna přední fasády v druhém patře doplní po jejich vzoru okno ve výklenku uprostřed. Okna obdelníkového tvaru bez členění bočních fasád budou nahrazena repliky oken z přední fasády. Řadu oken v prvním patře taktéž nahradí šestitabulková okna otevíravá ven a dovnitř. Nevhodný krček mezi budovami hostelu a budovou správce bude nahrazen novostavbou s dřevěnou konstrukcí a skleněnými výplněmi.

6.4. Novostavba zázemí kuchyně

Budova je navržena v původní půdorysné šířce stávající stavby. Do dvora je její hloubka rozšířena a zarovnána s fasádou hostelu. Jednopatrová budova s plochou vegetační střechou má být jakousi doplňující hmotou mezi původní budovu a novostavbu sálu. Objekt je navržen jako dřevěná konstrukce. Přední fasáda je dělena svislými sloupky s jednoduchými otevíravými okenními výplněmi. Vrchní prosklená část nad horizontálním dřevěným trámem je obohacena o dřevěný motiv vyplývající z jednoho z motivů na kolonádě.

6.5. Novostavba sálu

Budova její hmotou zapadá do kontextu okolních původních staveb. Převzala šíři půdorysných rozměrů a valbovou střechu původního sálu. Střešní krytinou je zde štípaný šindel. Obvodové zdi jsou provedeny s dřevěného sendvičového zdiva s dřevěným obložním z exteriéru. Fasádní obložení je tvořeno z řady svislých sloupku, které dle potřeby jsou buď se skleněnou výplní a vyřezávaným motivem nebo jsou plné s dřevěným obkladem za vyřezávaným motivem nebo sbíhajícími latičkami. Motiv je přebrán z části kruhového motivu kolonády. Vzor je stejný jako u novostavby restaurace. Vyřezávaný motiv zde stírají sbíhající se latičky, které reagují opět na kolonádu a její rám.

6.6. Kolonáda

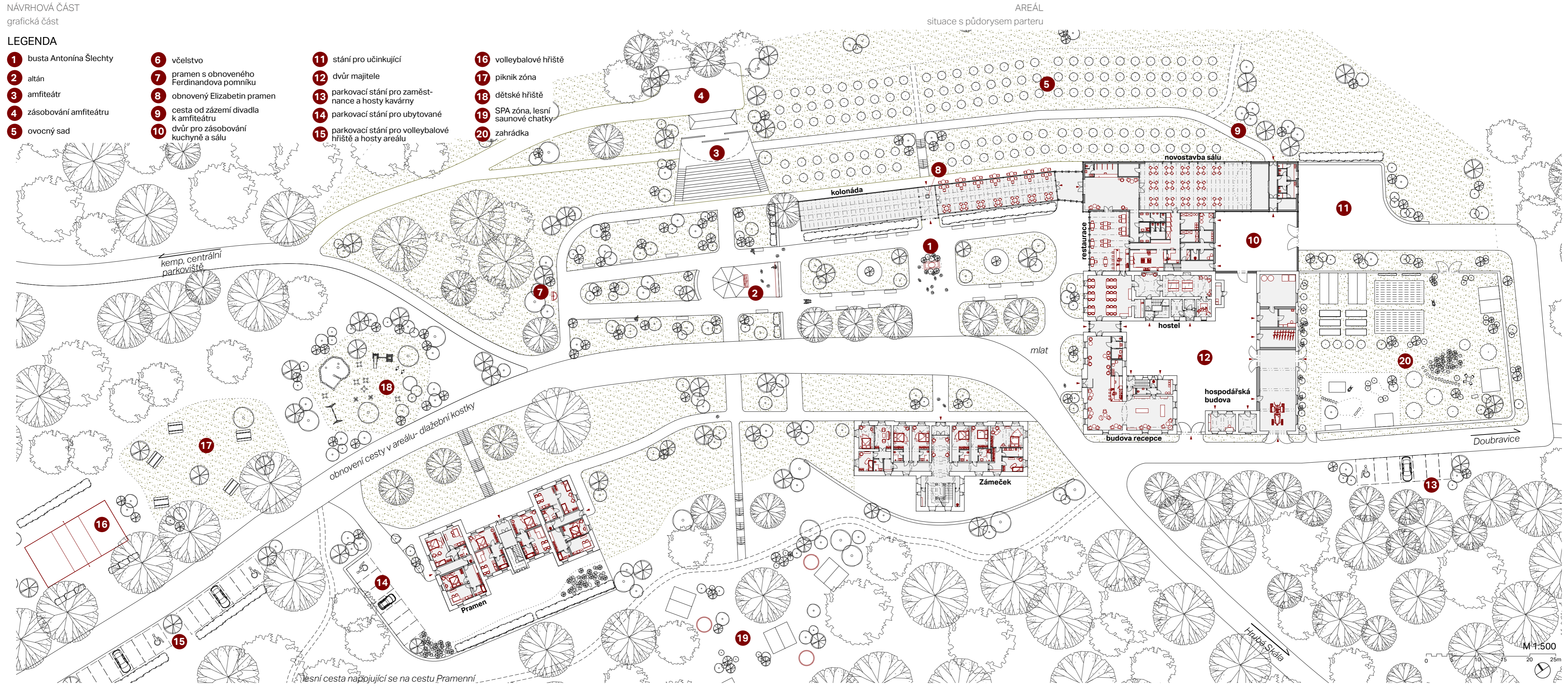
Celá kolonáda je navržena z velké části jako replika historické původní kolonády dle dobových fotografií před její rekonstrukcí z roku 1992. Objekt byl půdorysně zúžen od stávajícího stavu. Pouze dřevěné zdobné prvky budou použity při obnově a část nosných dřevěných konstrukcí. Odstraněny budou zděné konstrukce se zateplením, příčky a okenní otvory. Kolonáda stojí na pískovcové podezdívce. Hlavní členění sloupů a překladů bude ponecháno ze stávajícího stavu. Pravá jižní strana kolonády bude doplněna z vnitřní strany o prosklené výplně umístěné za dřevěnou zdobnou částí, tak aby nerušily členění fasády z venku. Celá severní fasáda bude zasklena s barevnou vitráží v horní části okenního otvoru. Vrchní část boční stěny doplní kulaté větrací okénko s motivem hvězdy. Dlažba v interiéru bude cihelná. Hlavním motivem kolonády je vstupní portál, který je obohacen o akroterie. Střešní plášť tvoří štípaný šindel.

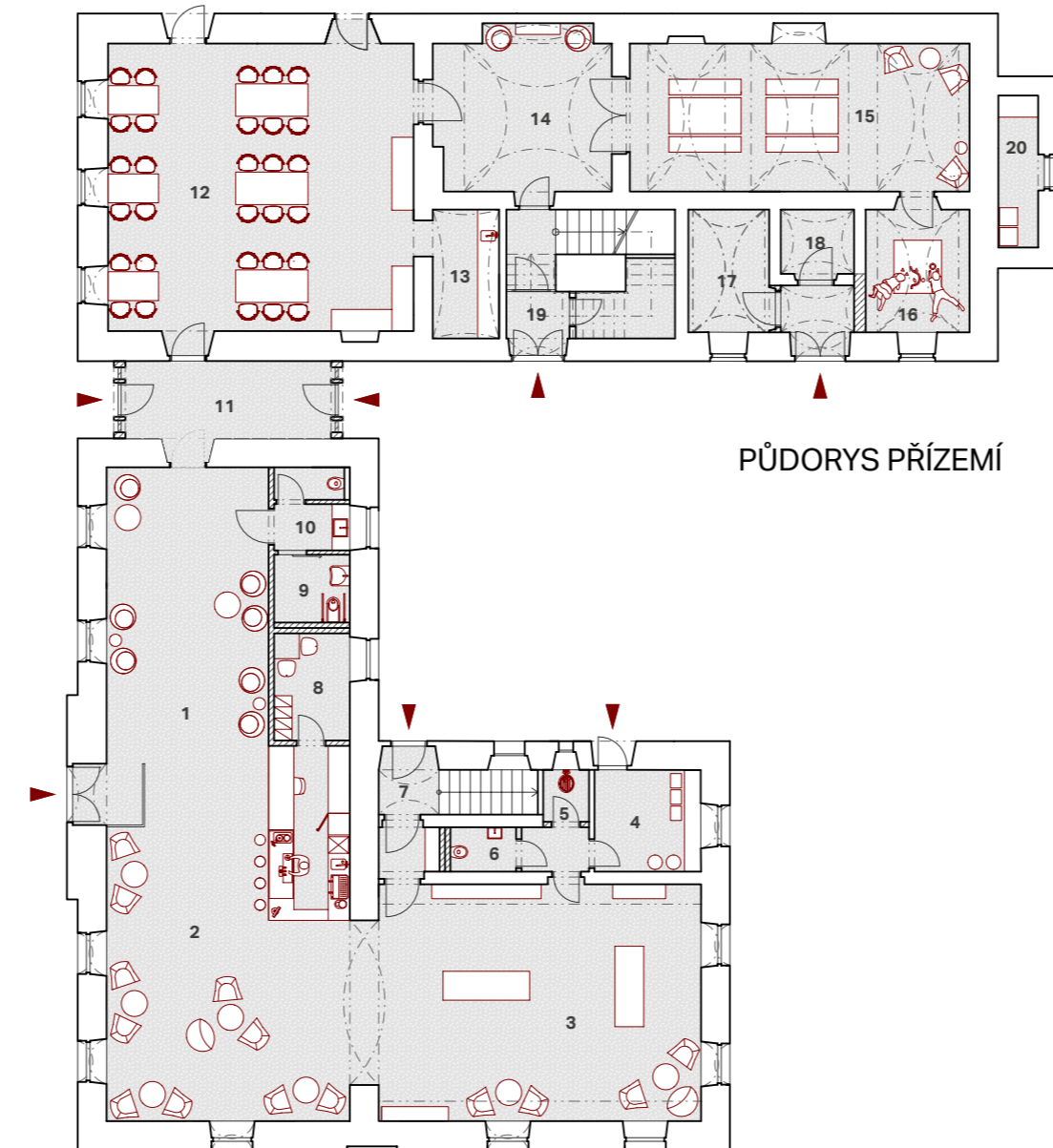
6.7. Venkovní prostranství

Nevhodné zásahy z dob ROH budou odstraněny. Jedná se především o asfaltové a betonové plochy. Pěší procházkové cesty budou mlatové. Cesta pro zásobování bude v části areálu obnovena dlažebními kostkami, které jsou dochovalé pod vrstvou asfaltu. Na místě asfaltového parkoviště bude přemístěn dřevěný altán. Před nímž bude odděleno kamennou dlažbou menší podium od mlatových cest. Novou osu-klidové části se saunami v lese (mezi Pramenem a Zámečkem) a altánu ukončuje ve svahu nově navržený venkovní amfiteátr, odkazující se kdysi na existující amfiteátr někde v části svahu pod kolonádou.

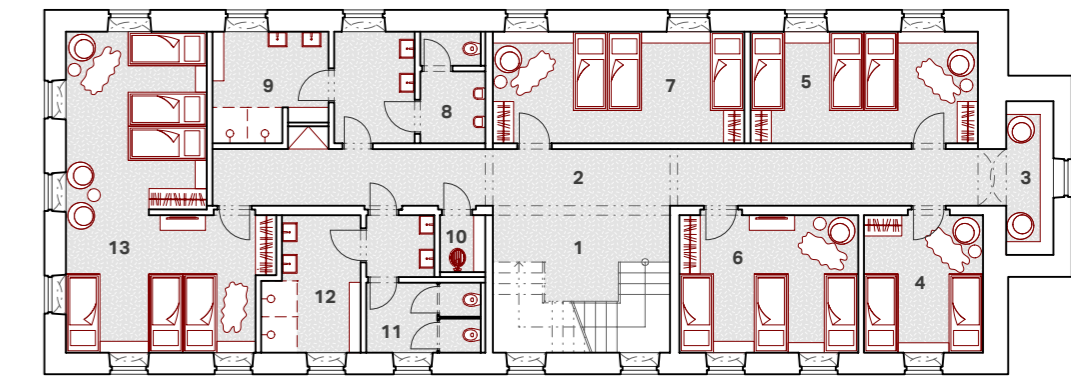
LEGENDA

1 busta Antonína Šlechty	6 včelstvo	11 stání pro učinkující	16 volejbalové hřiště
2 altán	7 pramen s obnoveného Ferdinandova pomníku	12 dvůr majitele	17 piknik zóna
3 amfiteátr	8 obnovený Elizabetin pramen	13 parkovací stání pro zaměstnance a hosty kavárny	18 dětské hřiště
4 zásobování amfiteátru	9 cesta od zázemí divadla k amfiteátru	14 parkovací stání pro ubytované	19 SPA zóna, lesní saunové chatky
5 ovocný sad	10 dvůr pro zásobování kuchyně a sálu	15 parkovací stání pro volejbalové hřiště a hosty areálu	20 zahrádka

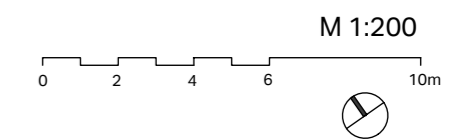
PŮDORYS PŘÍZEMÍ

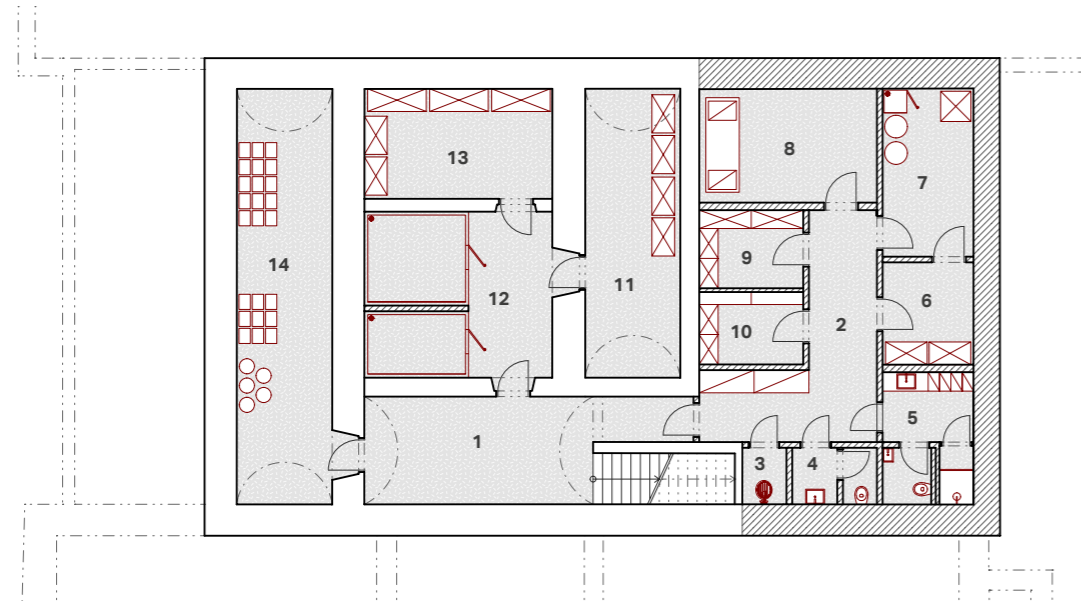

PŮDORYS PATRA

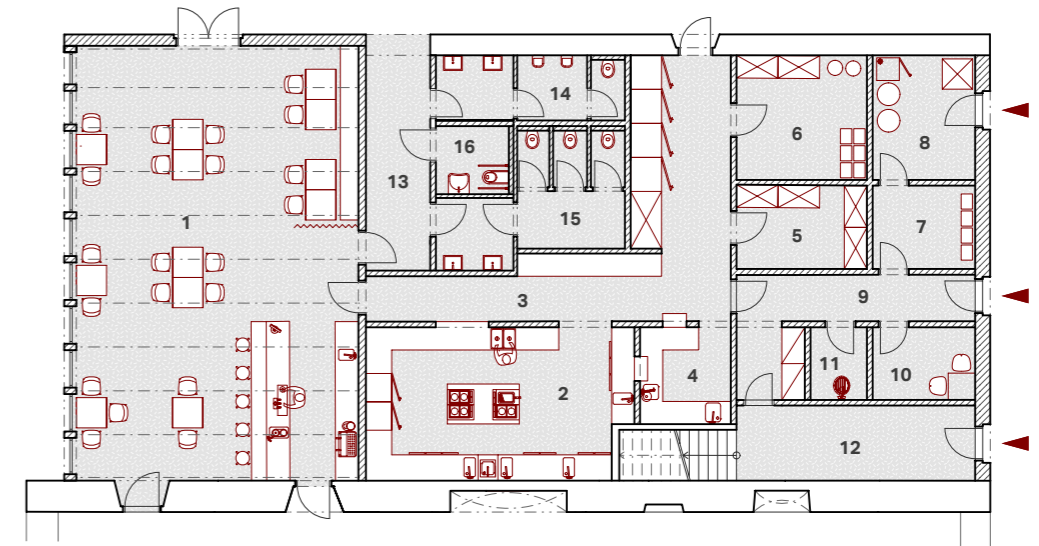
1 schodišťový prostor	8 sprchy muži
2 chodba	9 úklidová místnost
3 knihovna	10 wc ženy
4 dvojlůžkový pokoj	11 sprchy ženy
5 třílůžkový pokoj	12 šestilůžkový pokoj
6 třílůžkový pokoj	13

1 prostor recepcce	8 denní místnost	13 společenská místnost
2 kavárna	9 wc ženy	16 herna
3 obchůdek	10 wc muži	17 technická místnost
4 sklad	11 spojovací krčec	18 sklad
5 úklidová místnost	12 snídárna	19 zádveří
6 wc zaměstnanci	13 kuchyňka	20 sklad odpadu
schodišťový prostor	14 hala	

PŮDORYS SUTERÉNU

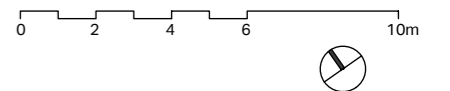

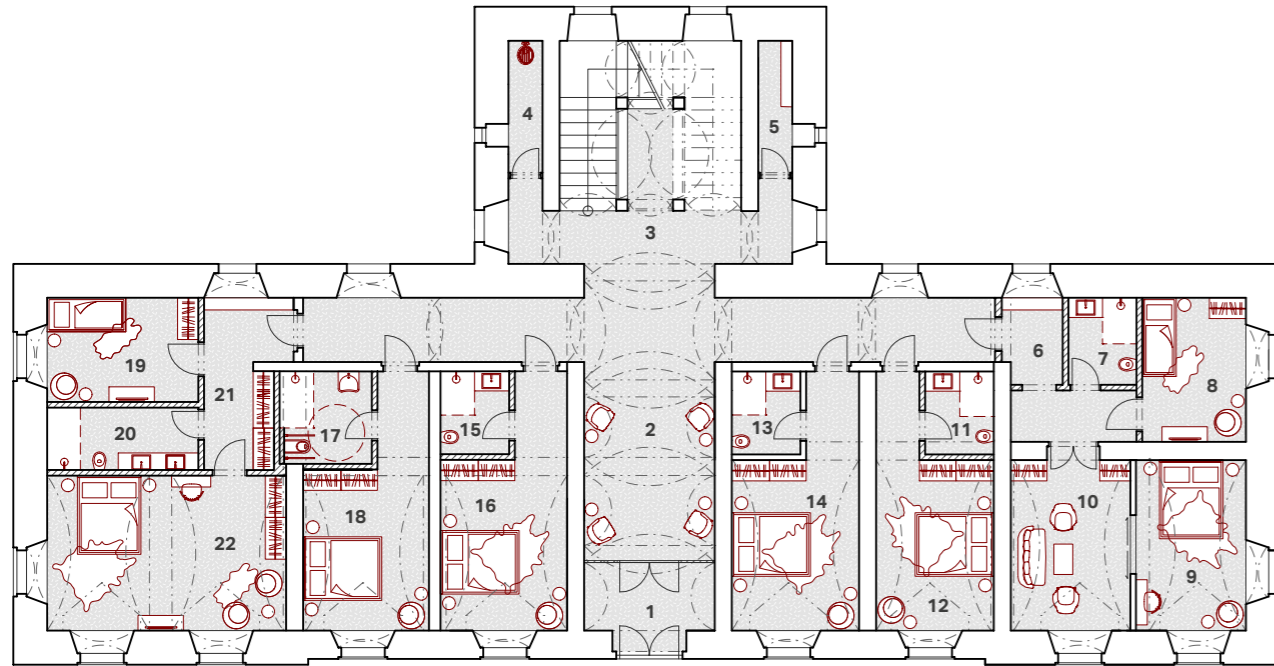
PŮDORYS PŘÍZEMÍ

1 schodišťový prostor	8 technická místnost
2 chodba	9 špinavé prádlo
3 úklidová místnost	10 čisté prádlo
4 wc zaměstnanci	11 sklad potravin
5 šatna zaměstnanci	12 chladicí boxy
6 sklad obalů	13 sklad potravin sklad nápojů

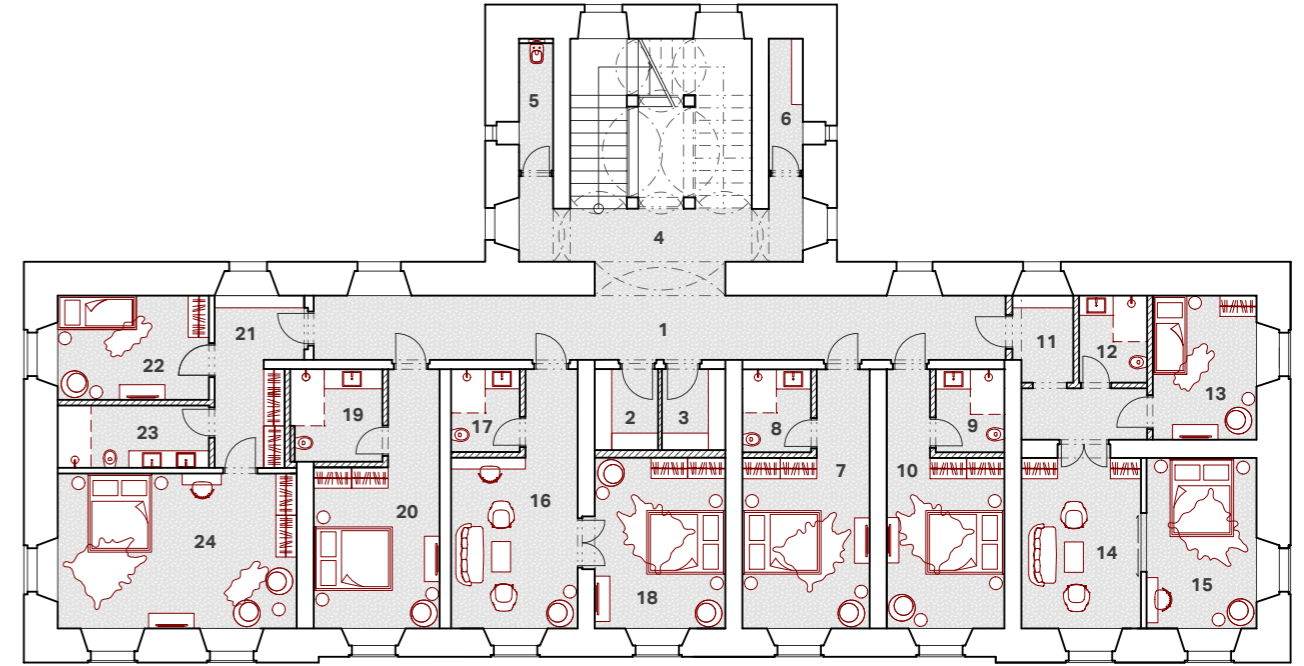
1 restaurace	9 špinavá chodba
2 varna	10 denní místnost
3 čistá chodba	11 úklidová místnost
4 mytí nádobí	12 příjem
5 sklad potravin	13 chodba toalety
6 sklad nápojů	14 wc muži
7 sklad obalů	15 wc ženy
8 sklad odpadu	16 bezbariérové wc

M 1:200

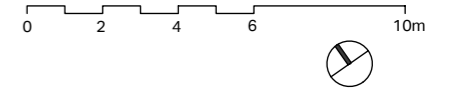

PŮDORYS PŘÍZEMÍ

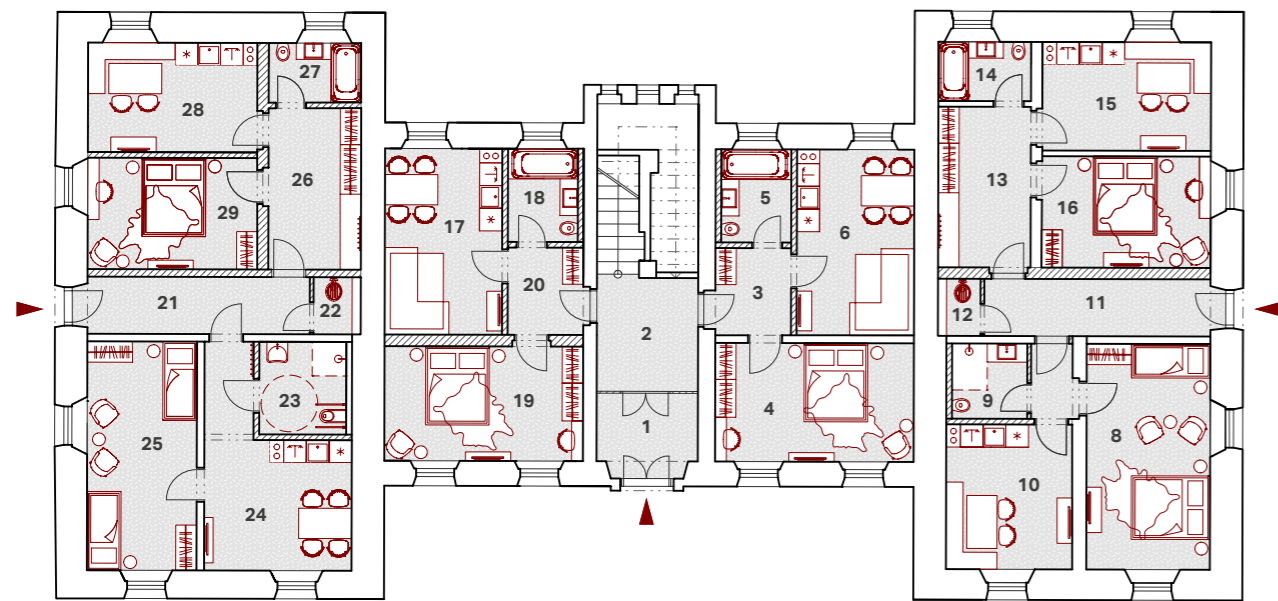
PŮDORYS PATRA

M 1:200

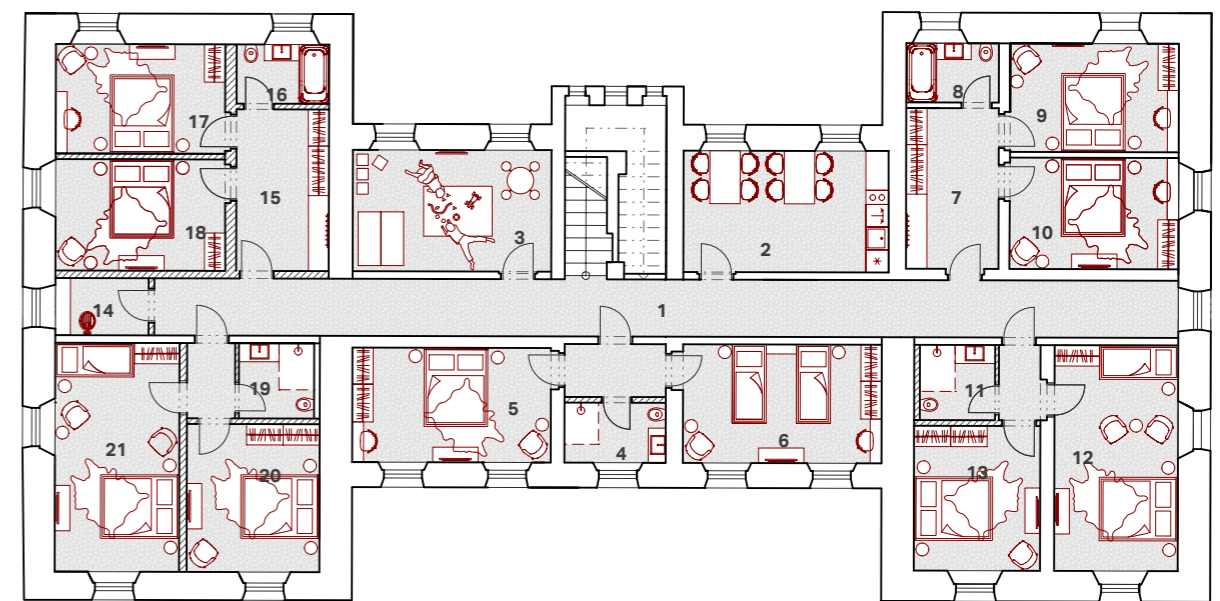

1 zádveří	8 jednolůžkový pokoj	15 koupelna
2 vstupní hala	9 dvoulůžkový poko	16 dvoulůžkový pokoj
3 schodišťový prostor	10 obývací část apartmá	17 bezbariérová koupelna
4 úklidová místnost	11 koupelna	18 bezbariérový pokoj
5 sklad	12 dvoulůžkový pokoj	19 jednolůžkový pokoj
6 předsíň	13 koupelna	20 koupelna
7 koupelna	14 dvoulůžkový pokoj	21 předsíň
		22 dvoulůžkový pokoj

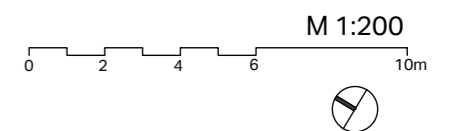
1 chodba	10 dvoulůžkový pokoj	19 koupelna
2 čisté prádlo	11 předsíň	20 dvoulůžkový pokoj
3 špinavé prádlo	12 koupelna	21 předsíň
4 schodišťový prostor	13 jednolůžkový pokoj	22 jednolůžkový pokoj
5 úklidová místnost	14 obývací část apartmá	23 koupelna
6 sklad	15 dvoulůžkový pokoj	24 dvoulůžkový pokoj
7 dvoulůžkový pokoj	16 obývací část apartmá	
8 koupelna	17 koupelna	

PŮDORYS PŘÍZEMÍ

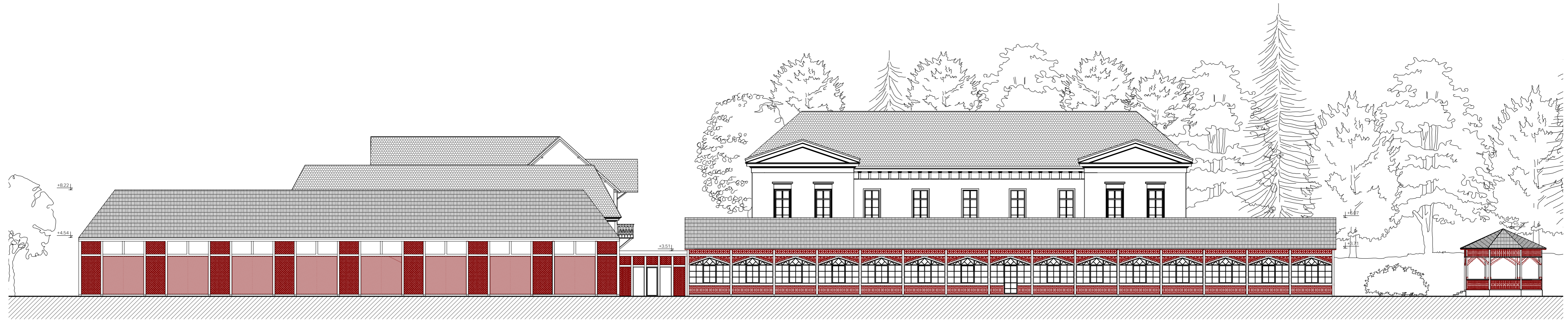

PŮDORYS PATRA

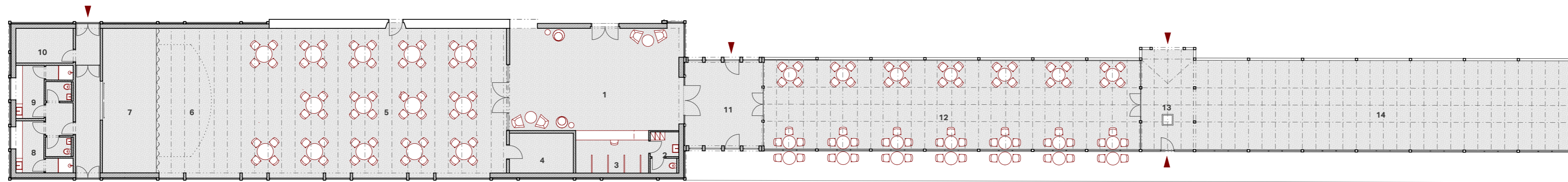

1 zádveř	11 chodba	21 chodba
2 schodišťový prostor	12 úklidová místnost	22 úklidová místnost
3 předsíň	13 předsíň	23 bezbariérová koupelna
4 dvoulůžkový pokoj	14 koupelna	24 kuchyň
5 koupelna	15 kuchyň	25 bezbariérový pokoj
6 kuchyň	16 dvoulůžkový pokoj	26 předsíň
7 předsíň	17 kuchyň	27 koupelna
8 dvoulůžkový pokoj	18 koupelna	28 kuchyň
9 koupelna	19 dvoulůžkový pokoj	29 dvoulůžkový pokoj
10 kuchyň	20 předsíň	

1 chodba	8 koupelna	15 předsíň
2 kuchyňka	9 dvoulůžkový pokoj	16 koupelna
3 dětská herna	10 dvoulůžkový pokoj	17 dvoulůžkový pokoj
4 koupelna	11 koupelna	18 dvoulůžkový pokoj
5 dvoulůžkový pokoj	12 třílůžkový pokoj	19 koupelna
6 dvoulůžkový pokoj	13 dvoulůžkový pokoj	20 dvoulůžkový pokoj
7 předsíň	14 úklidová místnost	21 třílůžkový pokoj

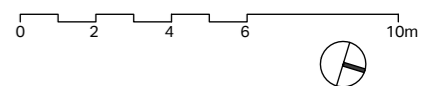
POHLED SEVERNÍ

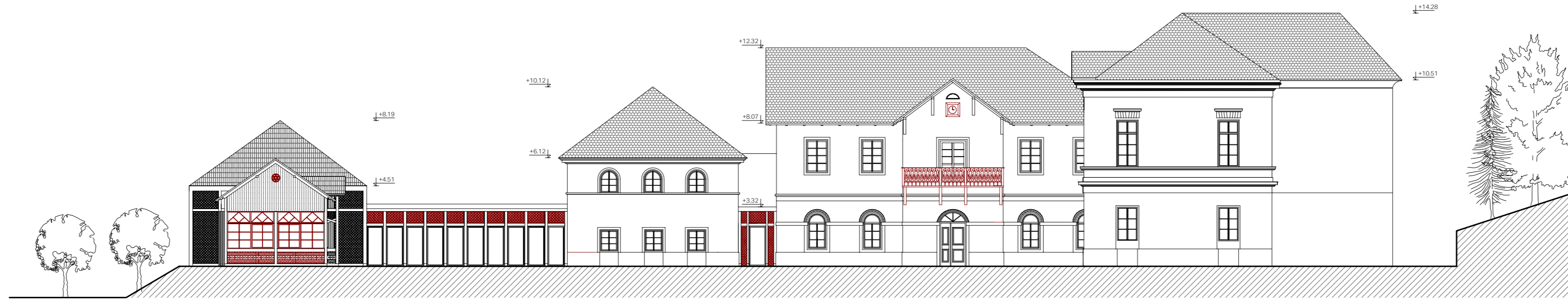

PŮDORYS PŘÍZEMÍ

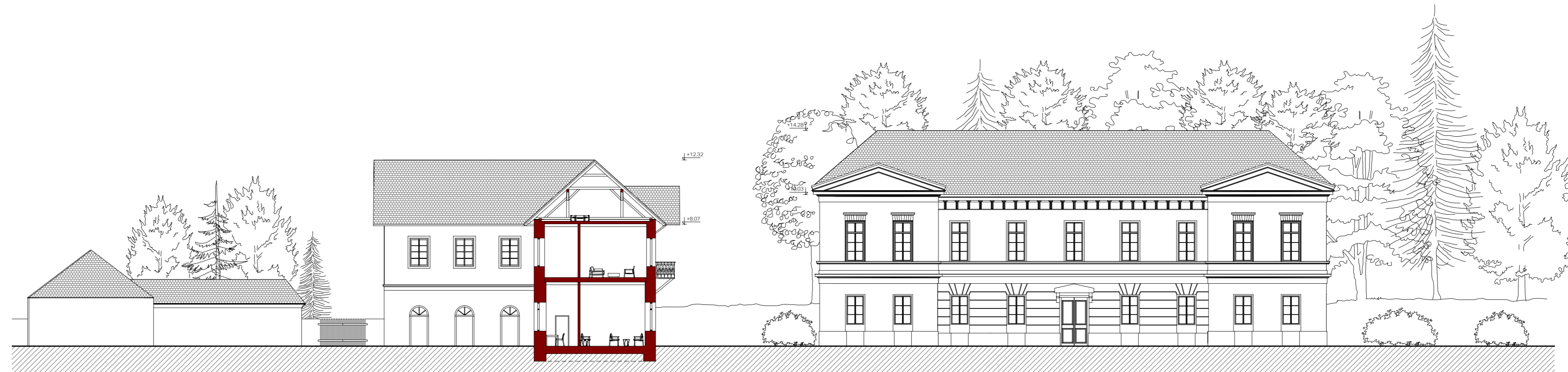
1 foyer	6 jeviště	11 propojovací krček
2 zázemí šatnářky	7 zázemí jeviště	12 zasklená část kolonády
3 šatna	8 šatna ženy	13 vstupní prostor u pramen Elizabeth
4 sklad	9 šatna muži	14 venkovní část kolonády
5 sál	10 sklad, kulisy	

M 1:200

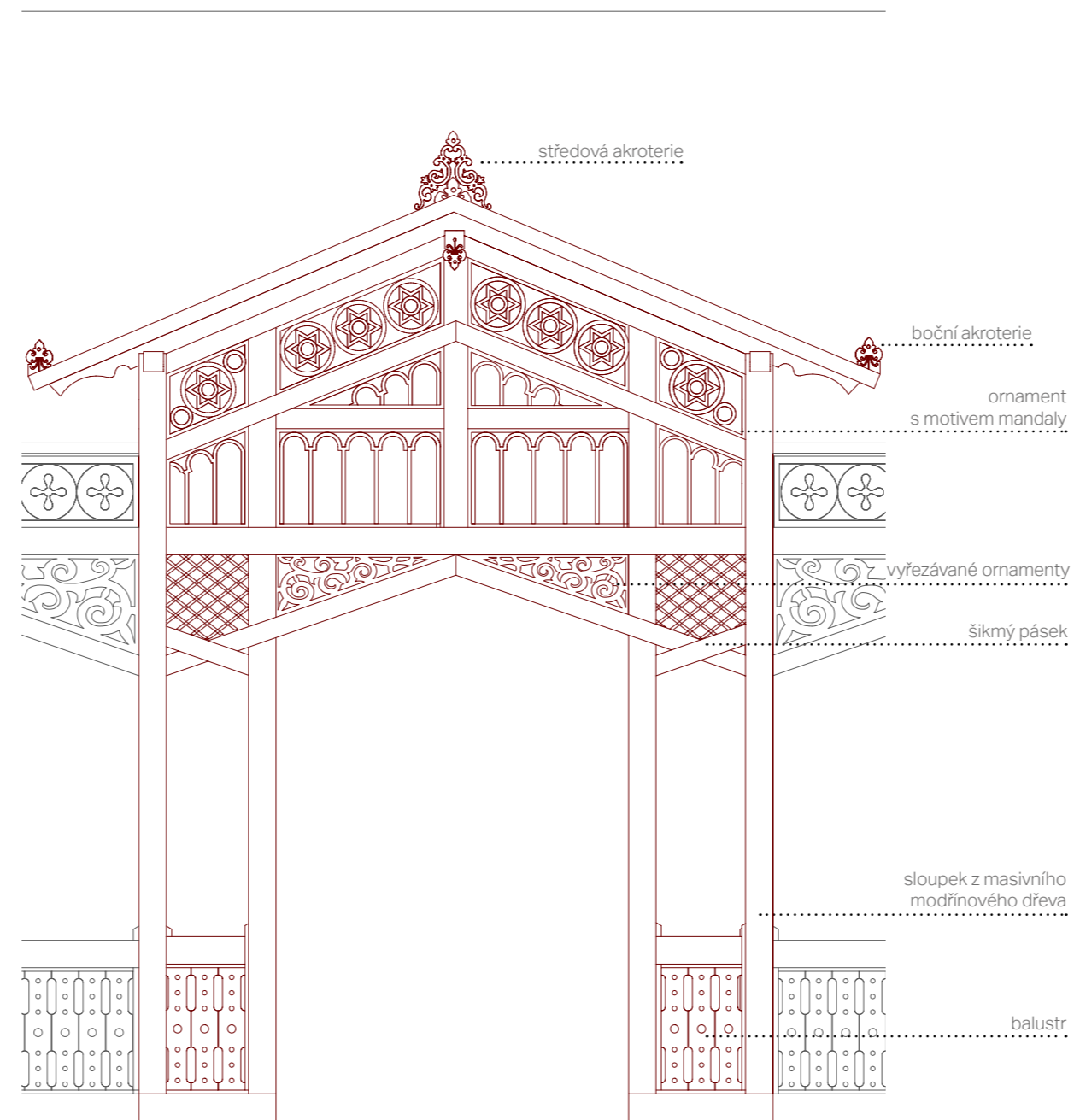

POHLED SEVEROZÁPADNÍ

ŘEZPOHLED

M 1:200
0 2 4 6 8 10m

Nádvoří ze směru od kempu

Pohled na nádvoří ze severní strany

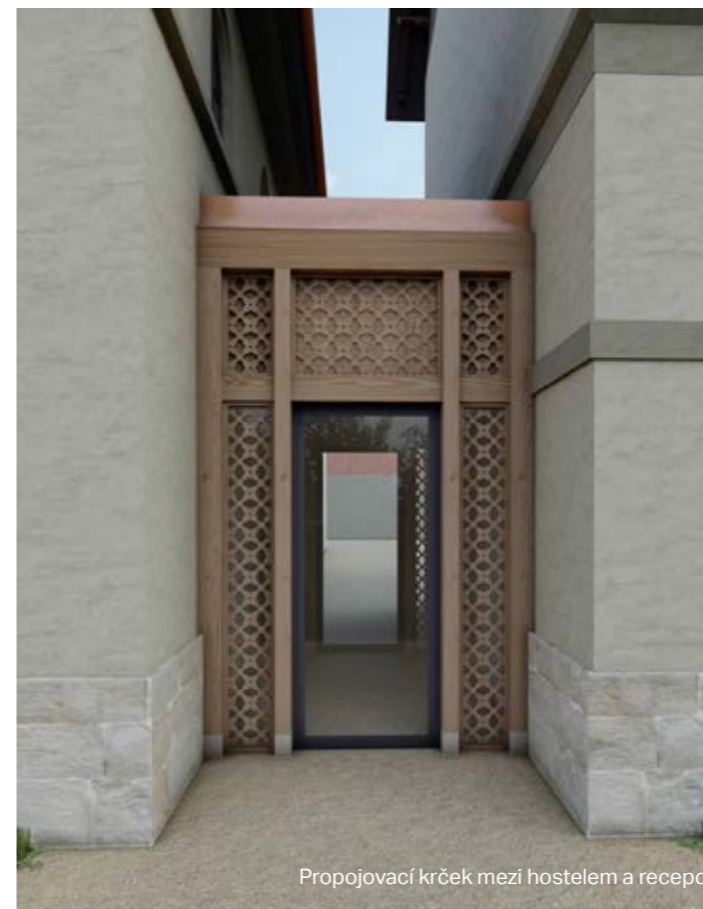
Interiér kolonády

Altán a kolonáda s portálem

Interiér kolonády

Doufám, že tato diplomová práce poslouží jako podklad či inspirace k budoucímu uchopení potenciálu těchto bývalých lázní. Přála bych si, aby Lázně Sedmihorky opět ožily!

POUŽITÁ LITERATURA

- Historie architektury. Frýdek-Místek: Alpress: s. r. o., 2018, ISBN 978-80-7543-777-8
- HAVRDA, Bohuslav. Vodoléčebné lázně Sedmihorky [online] 2001 [15.8.2020]
Dostupné z: <http://www.karlovice-sedmihorky.cz/O%20obci/Kronika/LS.htm>
- Pomník Antonína Šlechty [online] [10.8.2020]
Dostupné z: <https://www.pamatkovykatalog.cz/pomnik-antonina-slechty-14935084>
- vzpomínky p. Maierové
- MAREK, David. Karlovice - 500 let v Českém ráji. Obec Karlovice, 2014, ISBN 978-80-260-6226-4
- Müller, Karel. Lázně Sedmihorské na Hrubé Skále a okolí. Praha: N. Knapp. 1882
- ŠIMÁK, V. Josef. Od Ještěda k Troskám. Turnov: Učitelství jednoty v Turnově, 1935-36
- ŠKRABADA, Jiří. Konstrukce historických staveb. Praha: Argo, 2007, ISBN 80-7203-548-7
- Průvodce naučnou stezkou Hruboskalsko. ZO ČSOP Sedmihorky a Křížánky, 2006, ISBN 80-902751-6-8
- SOA Litoměřice, Fond Velkostatek Hrubá Skála
- SOA Semily

OBRÁZKOVÉ PŘÍLOHY

- vlastní archiv
- soukromý archiv areálu Lázní Sedmihorek
- [1] www.karlovice-sedmihorky.cz/obec/historie
- [2] www.aukce-pohlednic.com
- [3] www.ak-ansichtskarten.de/ak/93-old-postcard/41694-City-Sedmihorky-Wartenberg/9856449-AK-Cesky-Raj-Lazne-Sedmihorky
- [4] www.aukce-pohlednic.com
- [5] Karlovice - 500 let v Českém ráji. Obec Karlovice, 2014, ISBN 978-80-260-6226-4
- [6] www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/13-liberecky-kraj/154-semily-vf/330/
- [7] www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/13-liberecky-kraj/154-semily-vf/240/
- [8] <https://www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/13-liberecky-kraj/154-semily-vf/240/>
- [9] www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/13-liberecky-kraj/154-semily-vf/240/

MAPOVÉ PODKLADY

- www.ags.cuzk.cz/geoprohlizec
- www.oldmaps.geolab.cz
- www.archivnimapy.cuzk.cz

